

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

‘Ο πληρώνων συνδρομητής ὀφείλει νὰ ἀπαιτῇ
ἐντυπον ἀπόδειξιν πληρωμῆς τῆς Διευθύνσεως.

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΑΣΤΡΑΠΗΣ

—ὁδ. Βορέου 13.—

Συνδρομὴ ἔτησίᾳ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἑλλάδος . . . δρ. 8
Ἐξωτερ. . . φρ. 8

Ἔτος Δ’.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 1 Ἰανουαρίου 1897.

Ἄριθ. 1

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ νέον ἔτος 1897. — Ἡ χιῶν δὲν εἶνε μόνον
λευκή.—Τὰ ἐγκλήματα καὶ ὁ καιρὸς. — Ὁ σύνδε-
σμος τῶν ἐργατῶν γυναικῶν ἐν Δουδίῳ.—Ἡ κατὰ
τῆς φύσεως πάλη ἐν Δανίᾳ.—Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰππου.
—Οἱ ἡγεμόνες τοῦ φυτικῆ βασιλείου.—Ἡ Ἰαπωνική
γλῶσσα. — Ἡ ἰκανότης ἡμῶν νὰ εὐρίσκωμεν
τας μεγάλας ἀποστάσεις.—Ὁ αὐτόματος φωτισμός.
—Ὁ λευκὸς ἐλέφας.—Ἡ διανοητικὴ μόρφωσις τῶν
παρίων ἐν Ἰνδία.—Ἡ βασίλισσα τῶν ὄψεων Σα-
λάμπω.—Νεοττιαὶ ἐδώδιμοι.—Γνωστοποίησις.

Πλὴν τῆς ἀρετῆς τὴν μνήμην
πάντοτ’ ἀνθηρὰν φυλάττει
κ’ εἰς τὰς αἰωνίους δέλτους
γράμμασι χρυσοῖς χαράντει
τ’ ὄνομά τῆς τὸ σεπτόν.

II

Τῆς ἀρετῆς θεμέλιον
τὸ «Χρόνου φεΐδου» εἶνε·
ἔχε αὐτὸ ἐγκόλπιον·
πιστὸς ἐν τούτῳ μείνε·

Οὐδεμία ἀπόδειξις πληρωμῆς μὴ φέ-
ρουσα τὴν ὑπογραφήν τοῦ Διευθυντοῦ
καὶ ἐκδότου τῆς «Ἀστραπῆς» Βικεντ.
Ἀδαμαντίδου λαμβάνεται ὑπ’ ὄψιν.

Ἡ ΧΙΩΝ ΔΕΝ ΕΙΝΕ ΜΟΝΟΝ ΛΕΥΚΗ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

1897

ΤΟΙΣ ΤΕ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙΣ ΚΑΙ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙΣ ΑΥΤΗΣ
ΕΥΧΕΤΑΙ ΠΛΗΡΕΣ ΑΓΑΘΩΝ

Ἡ «ΑΣΤΡΑΠΗ»

Ο ΧΡΟΝΟΣ

I

Ἄν ταχέως τρέχι’ ὁ χρόνος
καὶ τὰ πάντα παρασύρη,
ἂν νεότητα καὶ γῆρας,
πλοῦτη κ’ ἐνδειαν συμφύρη
ἴς τ’ ὀμιχλῶδες παρελθόν·

Ἐκαστος ἡμῶν ἐπὶ τοσοῦτον ἐσυνεθίσειν
εἰς τὴν λευκότητα τῆς χιῶνος, ὥστε θὰ ἐξε-
πλήττετο βλέπων χιῶνα ἔχουσαν ἄλλο χρῶμα.
Πολλοὶ πιθανῶς εἶναι πεπεισμένοι ὅτι ἡ χιῶν
δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχη ἄλλο χρῶμα ἐκτὸς τοῦ
λευκοῦ, ἐν τούτοις αὕτη ἐνίοτε γίνεται ἐρυθρὰ
καὶ πρασίνη. Τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶναι σπάνιον
καὶ ἐν μέρει περίεργον, ἀλλ’ ἐπιβεβαιούται ὑπὸ
πολλῶν μεμαρτυρημένων γεγονότων καὶ ἐπιστη-
μονικῶν ἀποδείξεων. Ἐκαστος δύναται νὰ φαν-
τασθῇ πόσον θὰ ἐξεπλήττετο οἱ ἄνθρωποι τῶν
ἀρχαίων χρόνων, βλέποντες τοιαύτην αἱματώδη
χιῶνα, ἰδίᾳ ὅτε ἡ αἰτία τούτου τοῦ φαινομένου
ἦτο ἄγνωστος. Ἡ ἐρυθρὰ χιῶν ἐν τισιν ὄρειναῖς
χώραις τῆς Εὐρώπης δὲν εἶναι σπάνιον φαινόμε-
νον· ὀλίγοι ὑπάρχουσι γέροντες, οἵτινες δὲν ἐγέν-
οντο αὐτόπται τοιοῦτου χρώματος. Τὸ Τυρό-
λον, τὰ πέριξ τοῦ Μὸν Μπλάν, ἡ κορυφὴ τοῦ
Σὲν Γοτάρδη τὸ Μπιουέ, τὸ Μπρέβεν, αἱ χα-
ράδραι Σὲν καὶ Μπινὸμ συχνότερον τῶν ἄλλων
τόπων γίνονται μάρτυρες τούτου τοῦ φαινομέ-

νου. Περι αυτού αναφέρουσιν ὁ Πλίνιος καὶ ὁ Ἀριστοτέλης· ἐκ τούτου ἐπιτεταί ὅτι καὶ οἱ ἀρχαῖοι παρετήρουν τὸ φυσικὸν τούτο φαινόμενον.

Κατὰ τὴν πτώσιν τῆς ἡ χιῶν οὐδέποτε εἶναι χρωματιστή· τοῦλάχιστον παρόμοιόν τι οὐδεὶς καὶ οὐδαμοῦ εἶδεν. Ἄλλ' ἅμα πῆσῃ ἡ χιῶν ἐνίοτε φαίνεται ἐρυθρὰ καὶ κείται κατὰ παχὺ στρώμα μέχρι πέντε ὑφεκατοστομέτρ. Συμβαίνει ἐνίοτε ὥστε ἐπὶ τοῦ στρώματος τοῦ ἐρυθροῦ νὰ πίπτῃ λευκὴ χιῶν· ἐκάτερα οὕτω μένουσι χωρὶς νὰ μεταβληθῶσι· τὸ ἐρυθρὸν στρώμα κείται ὑπὸ τὸ λευκὸν χωρὶς νὰ ἀπολέσῃ τὸ χρῶμα του, τὸ δὲ λευκὸν —χωρὶς νὰ γείνη ἐρυθρὸν ἐκ τῆς γειτνιασεως τοῦ ἐρυθροῦ στρώματος. Τὸ τελευταῖον διατηρεῖ τὸ χρῶμα του ἕως οὗ τακῆ. Ὁ Σοσιόρ εἶδεν ἐρυθρὰν χιῶνα ἐν Μόν-Μπλάν, ὁ Ραϊμόνδος—ἐν τοῖς Πυρηναίοις, οἱ πλοίαρχοι Ρόσς καὶ Σαμπὴν—ἐν τῷ Βαφηνείῳ κόλπῳ. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἐντός ἐραμυτικῶς κεκλεισμένης φιάλης ἐκ ταύτης τῆς χιῶνος. Τὸ ὕδωρ τὸ προελθὸν ἐκ τῆς τήξεως τῆς χιῶνος ἐξηρευνήθη ὑπὸ πολλῶν ἐπιστημόνων οἵτινες ὁμοφώνως ἐπεβεβαίωσαν, ὅτι τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα τῆς χιῶνος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς μετ' αὐτῆς ἀναμίξεως μικροσκοπικῶν σφαιριδίων ἐρυθροῦ χρώματος. Αὕτη ἦν ἡ πρώτη ἐπιστημονικὴ ἐξερεύνησις τῆς χρωματιστῆς χιῶνος. Ὁ Σεβέλλ ἀναφέρει, ὅτι συνέβη νὰ ἴδῃ ἐρυθρὰν χιῶνα ἐπὶ τῶν Ἄλπεων, ὅπου ἀπαντᾷ καθ' ὅλοκληρα στρώματα, ἐνίοτε ὡς κηλίδες διεσπαρμέναι ἐπὶ τῆς συνήθους λευκῆς χιῶνος. Ὁ Φρανσῆς Μπένερ ἦν ὁ πρῶτος, οὕτως εἶπεῖν, εὐρωπαϊὸς ἐπιστήμων ὅστις ἐρευνῶν τὴν ἐρυθρὰν χιῶνα ὑπὸ τὸ μικροσκοπίον ἐνόησε καὶ κατέδειξε ὅτι ἡ ἐρυθρότης αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν σπερμάτων φανερογάμων τινῶν φυτῶν ὁμοιοζόντων πρὸς τὰ φύκη (Algae). Τὰ φύκη ταῦτα δίδουσι καρπὸν (σποροφόρον) ὅστις κατὰ τὴν ὄριμανσιν σχίζεται καὶ σχηματίζει μάζαν ἐρυθρὰς κόνεως ἣτις οὐδὲν παριστᾷ ἄλλο ἢ σπόρους τοῦ φυτοῦ. Ὁ Μπένερ ἔθεσεν ἐκ τούτων τῶν σπόρων πολλοὺς ἐπὶ τεμαχίου πάγου· μετὰ καιρὸν οἱ σπόροι ἀνεπτύχθησαν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πάγου καὶ ἐγένοντο τέλεια φύκη, τὰ ὅποια μετὰ ταῦτα ἀπέδωκαν τοὺς αὐτοὺς σπόρους. Ἐνταῦθα κατορθώθη νὰ παρατηρηθῇ ὁλόκληρος ἡ γένεσις τούτου τοῦ φυτοῦ καὶ οὐδεμία ἀμφιβολία παρεμείνει ὡς πρὸς τὴν καταγωγὴν τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος τῆς χιῶνος. Ὁ Βραγγέλλ, ὅστις εἶδεν ἐρυθρὰν χιῶνα ἐν τῇ βορείᾳ Σουηδία ἐπίσης ἀνεκάλυψεν ἐν αὐτῇ φύκος τι. Ὁ Σουηδὸς βοτανικὸς Ἀγάραχ εἶναι ὁ πρῶτος, ὅστις ἐξερεύνησε τούτο τὸ φύκος καλέσας αὐτὸ *protococcus nivalis*. Ἐξ ἀπόψεως τῆς σημερινῆς ταξινομήσεως τούτο δὲν εἶναι φύκος, ἀλλὰ μικροβίον. Τὸ ὄν

τούτο φαίνεται ὡς μικροσκοπικὸν σφαιρίδιον. Ταῦτα διατρίβουσι κατ' ἀποικίας καὶ ὡς πέσσωσιν ἐπὶ τῆς χιῶνος εὐρίσκουσιν ἅπαντας τοὺς ὄρους τῆς ἀναπτύξεως τῶν· αὐξάνονται, ζῶσι καὶ παράγουσι καρπὸν. Εἶνε φανερόν, ὅτι ἡ χιῶν περιλαμβάνει πᾶν, ὅτι εἶναι ἀπαιτούμενον εἰς τὴν ζωὴν τῶν μικροβίων, τὰ ὅποια δὲν φοβοῦνται ἐκ τοῦ ψύχους. Τὰ περίεργα ταῦτα ὄντα (ζῶα ἢ φυτὰ—μέχρι τοῦδε δὲν ἐξηκριβώθη) ἐνίοτε, καὶ τοὶ λίαν σπανίως, πολλαπλασιάζονται καὶ ἐν τῷ ὕδατι. Καὶ τότε, πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν τῶν ἀνθρώπων τὸ ὕδωρ μεταβάλλεται εἰς αἷμα! Ἐν ἐνὶ Ἰρλανδικῷ χρονικῷ γίνεται λόγος περὶ τοιαύτης μεταβολῆς· αὕτη ἐρμηνεύεται ὡς ἀποτέλεσμα θεϊκῆς τινοῦ ἐπεμβάσεως. Οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν τὸ ὕδωρ τοῦ λιμένος Πόρτ Δάξων ἐξαίφνης ἐγένετο ἐρυθρὸν ὡς τὸ αἷμα. Ὁ Θωμᾶς Οὐάιτλντλζ ἐξήτασε τούτο τὸ ὕδωρ καὶ εὗρεν ἐν αὐτῷ διλλιόνια μικροσκοπικῶν θαλασσιῶν ζωυφίων ἐκ τοῦ γένους *glenodinium*. Οὕτω πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ καὶ ἐκάστη ἄλλη μεταβολὴ καὶ βλάβη τῶν ἀντικειμένων δι' ἀσυνήθους αὐτοῖς ἐρυθροῦ χρώματος. Οὕτω π. χ. κατὰ τὸν λίαν θερμὸν καὶ ξηρὸν καιρὸν ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ ἐνίοτε συμβαίνει, ὥστε νὰ εὐρεθῶσιν ἐρυθραὶ κηλίδες ἐπὶ τοῦ ἄρτου, ἐπὶ τῆς βρασμένης ὀρυζῆς, ἐπὶ τῶν τεμαχίων τῶν γεωμήλων ὁμοιάζουσαι πρὸς σταγόνας αἵματος. Πᾶς τις ἐννοεῖ μετὰ πόσης φρίκης οἱ ἐγχώριοι ἀποβλέπουσιν εἰς τὸ φαινόμενον τούτο, θεωροῦντες αὐτὸ οὐρανίαν τιμωρίαν. Ἐν τούτοις αἱ ἐμβάλλουσαι φρικτὴν κηλίδες εἶναι ἀποικίαι τοῦ τελείως ἀβλαβοῦς μικροβίου—*micrococcus prodigiatus*. Ὡς πρὸς δὲ τὴν χιῶνα, ἡ αἰτία τοῦ αἵματηροῦ αὐτῆς χρώματος δὲν περικλείεται μόνον ἐν τῷ *protococcus nivalis*· ἐνίοτε ἐπὶ τῆς χιῶνος πίπτει καὶ τὸ Ἰνφουζόριον *Ascillatoria rubescens*. Ἐκ τούτου τοῦ τελευταίου Ἰνφουζορίου ἐνίοτε χρωματίζεται εἰς ἐρυθρὸν χρῶμα τὸ ὕδωρ τῆς λίμνης Μόρε· οἱ ἀπλοὶ θεωροῦσι τούτο ὡς ἀποτέλεσμα ἄλλης αἰτίας·κατὰ τὴν παρά ταύτην τὴν λίμνην συναφθεῖσαν μάχην τῷ 1476 ἔπεσον ἐπὶ τοῦ πεδίου πολλοὶ Βουργούνδιοι, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα ἔρρεεν ὡς ρυαξ εἰς τὴν λίμνην· ἰδοὺ λοιπὸν τὴν σήμερον τούτο τὸ αἷμα ὡς νὰ ἐπιπλέῃ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς λίμνης.

Ἐπὶ τοῦ Μόν-Μπλάν ἡ θύελλα ἐνίοτε ἀναρπάξει τὴν ἐρυθρὰν χιῶνα καὶ τὴν φέρει κατὰ πυκνὰ καὶ σκοτεινὰ νέφη· τὸ Μόν-Μπλάν, λέγουσι τότε οἱ κάτοικοι τῶν Ἄλπεων, ἦναψε «τὴν καπνοσύριγγά του».

Ἐνίοτε, καὶ τοὶ λίαν σπανίως, ἡ χιῶν φαίνεται πρᾶσινη, ἔτι σπανιώτερον—κυανῆ ἢ σκοτεινο-ἐρυθρὰ. Τὸ πρᾶσινον χρῶμα προέρχεται ἐκ τοῦ μικροβίου *protococcus viridis*, τὸ ὅποιον φέρει τοιοῦτον χρῶμα. Τὸ κυανοῦν καὶ τὸ σκοτει-

νο-ἐρυθρὸν χρῶμα τῆς χιῶνος μέχρι τῆς σήμερον δὲν ἐξερεύνησαν καλῶς, ἐν τούτοις δὲν ὑπάρχει αἰτία ὅπως ἀμφιβάλλωμεν περὶ τοῦ ὅτι ταῦτα προέρχονται ἢ ἐκ τινοῦ μικροβίου ἢ ἐκ τινοῦ ἐγγυματικῷ ζωῦριου.

ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ Ο ΚΑΙΡΟΣ

Εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτι μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν καὶ τῶν ἀντιστοιχούντων μετεωρολογικῶν ὄρων ὑφίσταται ἐξάρτησις τις. Ὁ Λιννέη διευθιντῆς τῶν μετεωροσκοπιῶν τῆς πολιτείας Ἑλλανδίας (Ἡνωμ. Πολιτ.) ἐσκέφη νὰ ἐρευνήσῃ περὶ τοῦ ἂν τὰ ἐγκλήματα ἐξαρτῶνται καὶ ἐκ τοῦ καιροῦ. Πρὸς λύσιν τούτου τοῦ ζητήματος οὗτος παρέβαλε τὰ ἀστυνομικὰ δελτάρια ἀπὸ τοῦ 1888—1894 πρὸς τὰ μετεωρολογικά. Οὗτος παρέβαλε τὸν ἀριθμὸν τῶν καθεύξεων ἐπὶ ἓνα μῆνα καὶ δι' ἐκάστην κατηγορίαν τῶν ἐγκλημάτων πρὸς τὰ ἀντιστοιχούντα μετεωρολογικὰ στοιχεῖα. Ὁ Λιννέη κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἀνύψωσις τῆς θερμοκρασίας συνοδεύεται ὑπὸ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐγκλημάτων ἂν οὐχὶ ἡμέραν πρὸς ἡμέραν, τοῦλάχιστον διὰ τοὺς μῆνας, καιροὺς τοῦ ἔτους καὶ διὰ τὰ ἔτη. Ὁ Λιννέη παρετήρησεν ἐπίσης ὅτι τὰ ἐγκλήματα αὐξάνουσι κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, ὅταν αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ ὑποστάθαι (βροχῆ, χιῶν) ἐλαττοῦνται καὶ κατὰ τὰς μεγάλας ξηρασίας. Ἄν δὲ ἡ ἐλάττωσις τῶν βροχῶν συμπίπτῃ μετὰ ἰσχυροῦ καύσωνος (ἀνύψωσις τῆς θερμοκρασίας τ. ἔ. ὅταν δύο αἰτίαι ἐνεργῶσιν ὁμοῦ, τὰ ἐγκλήματα αὐξάνουσι ἔτι περισσότερο. Ὁ βαθμὸς τῆς ὑγρασίας τοῦ ἀέρος καὶ τὰ νέφη, κατὰ τὸ φαινόμενον, δὲν ἐξασκοῦσιν ἐπιρροὴν τινα· ἐν τούτοις παρετήρηθη, ὅτι ὑπ' αἴθριον οὐρανὸν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγκλημάτων κατὰ τι αὐξάνεται (ὑπὸ ἴσους ὄρους), ὑπὸ δὲ συννεφώδη—ὀλίγον ἐλαττοῦται. Εἰς τὴν κατάπτωσιν τῆς θερμοκρασίας κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας καὶ κατὰ τὴν περίοδον τῶν βροχῶν ἀντιστοιχεῖ ἐλάττωσις τῶν ἐγκλημάτων.

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΔΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ

Ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπάρχουσι πολλοὶ γυναικεῖοι σύνδεσμοι, μέλη τῶν ἐποίων εἶνε οἱ ἀντιπρόσωποι πασῶν τῶν τάξεων τῆς κοινωνίας, ἀλλ' ἅπαντες οὗτοι οἱ σύνδεσμοι ἐπιδιώκουσιν ἢ μερικὸς τινὰς σκοποὺς πρὸς περιφρόρησιν τῶν συμφερόντων τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ

ὅλας τῶν τὰς δυνάμεις κατευθύνουσιν εἰς τὴν πάλιν ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς ἱστορίας τῶν γυναικῶν. Οἱ γυναικεῖοι ἐργατικοὶ σύνδεσμοι (Trade-unions) μέχρι σήμερον ὑφίσταντο ἀπαρατηρήτως καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ καταδείξωσιν ἐπιρροὴν τινα ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐργατιδῶν, ἣτις καθόλου εἶνε ἀξιολύπητος. Μόνον τὸ 1888 μετὰ τὴν ἀπεργίαν τῶν ἐργατῶν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις τῶν πυρείων ὅπου οἱ περισσώτεροι ἐργάται εἶνε γυναῖκες, ἡ ἀγγλικὴ κοινωνία ἀκουσίως ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῆς ἐπὶ τῶν ἔρων τοῦ γυναικεῖου κόσμου καὶ μετὰ τὸ εἰωθὸς διώρισεν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξερεύνησιν τῆς καταστάσεως τῶν ἐργατιδῶν. Αὕτη ἀνεκάλυψε τοιαῦτα θλιβεράγεγονότα καὶ ἐχάραξε τοιαύτην ζοφερὰν εἰκόνα τῆς καταστάσεως τῆς ἐργατιδος ὥστε ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ γίνῃ διάσκεψις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς διορθώσεως τοῦ κακοῦ. Ἐν τῇ Ἀγγλικῇ κοινωνίᾳ ἀνεβάνη τάσις περὶ ἀνακουφίσεως τῆς τύχης τοῦ γυναικεῖου ἐργατικοῦ πληθυσμοῦ· ἤρχισαν νὰ συσκέπτονται περὶ διαφόρων μέτρων πρὸς ἐξύψωσιν τῆς οικονομικῆς καὶ διανοητικῆς καταστάσεως τῶν ἐργατιδῶν καὶ ἐπὶ τέλους ἀπεφασίσαν τὸν διορισμὸν τοῦ γυναικεῖου ἐργατικοῦ συνδέσμου. Ὁ σύνδεσμος ἦν τὸ κέντρον τῶν ἀπάσας τὰς ἐργατιδας τῆς Ἀγγλίας καὶ πάντας τοὺς ἐπιθυμοῦντας οὕτως ἢ ἄλλως νὰ συνδράμωσι τὰς ἐργαζομένας γυναῖκας· ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ συνδέσμου ἦν ἡ βελτίωσις τῆς καταστάσεως τῶν ἐργατιδῶν. Πρὸς ἐπίτευξιν τούτου ὁ σύνδεσμος συλλέγει καὶ δημοσιεύει ἀπάσας τὰς εἰδήσεις τὰς ἀφορώσας εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν γυναικῶν καὶ ἐπειτα διοργανίζει παντοειδῆ ἰδρύματα δυνάμενα νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν γυναικῶν, εἰς τὴν εὐχερἔστεραν ἀνάληψιν διαφόρων ἐπαγγελμάτων καὶ εἰς τὴν παρασκευὴν διαφόρων ὀφελίμων καὶ τερπνῶν θεαμάτων καὶ ἀκροαμάτων· τὸ τελευταῖον τούτο ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ἰδρύσεως γυναικῶν λεσχῶν. Τοιοῦτο π. χ. ἰδρυμα εἶνε τὸ «Polytechnicum for girls» (γυναικεῖον πολυτεχνεῖον) ἐν τῇ ὁδῷ Ρήδζεντ (Ρήδζενστρίτ τοῦ Λονδίνου) μέλη τοῦ ὁποῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε αἱ ἐργατιδες ἐν τοῖς ἐργοστασίοις, αἱ ράπτριαί, αἱ τυπογράφοι, αἱ πωλήτριαι, αἱ μοδίσται κτλ. Τὸ ἰδρυμα τούτο ἔχον τὴν σήμερον περὶ τὰς 2,000 μέλη, περιέχει πᾶν ὅ,τι εἶνε ἀπαιτούμενον εἰς τὴν κοπιάζουσαν ἐργατιδα· τούτο εἶνε δι' αὐτὴν τόπος τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῆς διασκέδασεως, συγχρόνως δὲ ἐπιδιώκει μισσηρωτικὸς καὶ ἐκπαιδευτικὸς σκοποὺς διότι ἐν αὐτῷ δίδονται πρακτικὰ μαθήματα τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν. Ἡ λέσχῃ ἔχει καὶ ταμεῖον ἀλληλοβοηθείας, γραφεῖον διαφόρων εἰδήσεων, βιβλιοθήκην, σκηνὴν διὰ παραστάσεις καὶ τὴν ὀδικὴν κτλ. Τοιοῦ-

ΑΣΤΡΑΠΗ

νοτρόπως το πολυτεχνείον τούτο είνε εξαίρετου ένωτικόν μέτρον διά τόν γυναικείον εργατικόν πληθυσμόν. Ο περι ού ο λόγος γυναικείος εργατικός σύνδεσμος δέν επίδιώκει πολιτικούς ή θρησκευτικούς σκοπούς. Ούτος επίζητών τήν γνώρισιν τών όρων τής γυναικείας εργασίας εξέλεξεν έπιτροπήν προς συνάθροισιν ειδήσεων και προς βásiμον και πολυμερή μελέτην τούτου του ζητήματος. Κατεδείχθη, ότι έν αίτιον του άσημάντου ήμερομισθίου τών γυναικών είνε ή ανεπαρκής προετοιμασία τών γυναικών εις τήν εργασίαν. Έδθέσε λοιπόννάβελτιωθή αύτη ή παρασκευή τών γυναικών και εξέλεγη νέα διοργανωτική έπιτροπή. Αυτή έχουσα ύπ' όψιν κυρίως εκείνας τās κόρας, αίτινες άφισπούνται εις τήν επίβλεψιν και άνατροφήν τών παιδών άπεφάσισε να μισθώση διδασκάλους προς διδασκαλίαν τής υγειεινής τών παιδών, τής φυσιολογίας, τών παιδικών νόσων και έν μερεί τής παιδαγωγίας. Ο Λονδίνειος σχολικός σύνδεσμος προτέινει εις τόν γυναικείον εργατικόν σύνδεσμον τούς παιδαγωγούς του και επέτρεψεν εις τὰ μέλη του συνδέσμου κατά βούλησιν να ασκώνται έν τοις παιδικοις ασύλοις «Crib»

Τά παρεχόμενα τή φροντίδι του συνδέσμου μαθήματα μετά πολλής προθυμίας άκροάζονται υπό πολλών εργατίδων άκόμη και υπό πολλών μαθητών. Η έπιτροπή κατά τὸ παρόν έτος με ταξυ άλλων προσδιώρισε 38 δωρεάν διδόμενα μαθήματα τὰ όποια διαιρούνται εις δύο τάξεις, μαθήματά τινα προορίζονται κατ' έξοχήν διά τās εργατίδας και διά τούτο σκοποῦσι κυρίως να υποδείξωσιν εις τās γυναίκας τήν δικαιολογικην και οικονομικην αυτών κατάστασιν και τήν ενεργειαν τών ύπαρχόντων εργατικων συλλόγων. Άλλα δε άπ' εναντίας λαμβάνουσιν ύπ' όψιν κατ' έξοχήν άκροατās μη άνήκοντας εις τήν εργατικην τάξιν αλλά συμπαιθούντας εις τήν εργατικην κίνησιν. Σκοπός τών μαθημάτων τής δευτέρας κατηγορίας είνε να έφελύσωσι τήν κοινήν γνώμην επί τής εργατικής κινήσεως. Τοιουτοτρόπως ή προπαγάνδα εργαζεται έν τῷ αυτῷ χρόνῳ έν τῇ κοινωνία και έν τῷ μέσῳ τών εργατίδων. Ο Άγγλος, όστις ός εκ τής μορφώσεώς του αισθάνεται σεβασμόν προς τήν κοινήν γνώμην πρό παντός άλλου φροντίζει, βεβαίως, περι τής συμπαθείας τής κοινῆς γνώμης και προσπαθει να διαθέσῃ αυτήν ύπερ ταύτης ή εκείνης τής ιδέας. Ένεκα δε τούτου έν Άγγλία εκάστη προπαγάνδα γίνεται διά του τύπου, τών δημοσίων άναγνωσμάτων, λόγων κτλ. Έκάστη εταιρία έν Άγγλία εξαπαντος έχει τὸ όργανόν της και ο γυναικείος εργατικός σύνδεσμος δέν αποτελεί έν τούτῳ εξαίρεσιν. Έν τῷ όργάνῳ του τυποῦνται αί λογοδοσίαι περι τών εργασιών τών έπιτρο-

πῶν και αί προτάσεις και οι άπαγγελάμενοι λόγοι. Καίτοι ο γυναικείος εργατικός σύνδεσμος νεωστί ιδρύθη, υφίσταται από δύο έτων, έν τούτοις ούτος απέκτησε σταθεράν και λαμπράν φήμην και πολλά μέλη όχι μόνον εκ τών εργατικων τάξεων. Είνε αξιοπερίεργον ότι έν τῷ άριθμῷ τών μελών του συνδέσμου άπαντώνται αντιπρόσωποι διαφόρων μερίδων και τάσεων. Τούτο δέν έμποδίζει αυτούς να εργαζονται από κοινου ύπερ του έργου του εξαγειρόντος τὸ ένδιαφέρον και τήν συμπάθειαν αυτών.

Κατά Νοέμβριον του παρελθόντος έτους επανηγυρίσθη επί έν έτος ή ώφέλιμος ενεργεια του συνδέσμου. Ως συνήθως άπηγγέλησαν πολλοί λόγοι, χειροκροτήθη δε ή άγόρευσις τής κυρίας Σίδνεη Μπέμπ είπούσης, ότι βλέπουσα τήν ανάπτυξιν του συνδέσμου καταλαμβάνεται υπό άπεριγράπτου χαράς και αισθάνεται εξαγειρόμενον παρ' αυτή τὸ αίσθημα τής εκπληρώσεως του άνελπίστου. Ίδια χαίρει επί τῷ ότι ο γυναικείος εργατικός σύνδεσμος τελείως είνε ξένος του στενου άτομισμού και δέν άποχωρίζει τήν γυναίκα εις ιδιαιτέραν τάξιν μετ' ιδιαιτέρων γυναικείων δικαιωμάτων και προνομίων, ένεκα τών όποίων διεξάγεται συνήθως πόλεμος κατά τών άνδρῶν. Η έλλειψις τής γυναικείας άποξενώσεως (sectantisme) είνε θελκτικόν χαρακτηριστικόν του γυναικείου εργατικού συνδέσμου, διότι έν τῇ ένώσει περιλαμβάνεται τὸ έχέγγυον του άρίστου μέλλοντος.

Προσθετέον ότι ή κυρία Σίδνεη Μπέμπ απέκτησε φήμην έν Άγγλία διά τών πονημάτων της περι τών κοινωνιστικων ζητημάτων και τής γυναικείας κινήσεως. Κατά τήν ιδίαν της όμολογίαν αυτη κατ' αρχάς δέν είχε πεποιθήσιν εις τόν γυναικείον εργατικόν σύνδεσμον, άρτίως ιδρυθέντα και ένόμιζεν, ότι ούτος θα καταντήσῃ λίαν ειδικός. ως και οι λοιποί, και όλην του τήν ενεργειαν θα κατευθύνη κατά τών άνδρῶν. τῶρα ή κυρία Σίδνεη Μπέμπ άπροκαλύπτως όμολογει ότι έσφαλλε και κηρύττει εις επήκοον πάντων ότι γίνεται μέλος του συνδέσμου. Είνε ένωρίς να εκφέρωμεν τελικην γνώμην περι του τελεσφόρου τής ενεργείας του συνδέσμου άλλ' έν πάση περιπτώσει τοιοῦτος σύνδεσμος τών εργατίδων όφείλει να φέρη καλούς καρπούς, διότι ο σταθερός διοργανισμός θα καταστήσῃ δυνατήν τήν βελτίωσιν τών όρων τής γυναικείας εργασίας

Η ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΦΥΞΕΩΣ ΠΑΛΗ
ΕΝ ΔΑΝΙΑ

Ευθύς ως ή Δανία έστέρθη τών χωρῶν της του Σλεσβίγγου και τής Γολσθνίας μετά τόν κατά τής Πρωσίας άτυχή πόλεμον, έν τῇ δανική κοινωνία άνεφάνη κίνησις σκοπούσα τήν έπα-

νόρθωσιν τών ζημιῶν, τās όποιās ύπέστη ή Δανία και τήν αντικατάστασιν τών άπολεσθεισών χωρῶν δι' άλλων καταλλήλων εις τήν γεωργίαν και τήν βιομηχανίαν. Έπί κεφαλῆς τής κινήσεως έστι ο σπουδαίος μηχανικός και γεωμέτρης, ο Δαλγάς, όστις έσκέφθη τήν χρησιμοποίησιν τής κοιλάδος Γιουτλάνδ και ίδρυσεν επί τούτῳ εταιρίαν. Κατ' εκείνην τήν εποχήν ή δυτικῆ Γιουτλανδία ήν σχεδόν έρημος, έν τῇ όποιā ήρχεν άδеспότως ή άμμος και ο άνεμος. Άπασαι αί άπόπειραι τής φυτεύσεως εκει δασῶν κατεδείχθησαν μάταιαι και εις οὔδενός τήν κεφαλῆν επήρχετο, ότι ήτο δυνατόν να μετατραπή αυτη ή άγονος και σκληρωπῆ χωραειςχλοερους λειμῶνας, να βλαστήσῃ δάσος και να καλλιεργηθῇ. Ο Δαλγάς μελετήσας τήν φύσιν τής χωρας κατά τās συχνās επισκέψεις του τῇ διαταγῇ τής κυβερνήσεως, ήσθάνθη θερμην συμπάθειαν προς τόν άνδρείον και καρτερικόν εγγχώριον πληθισμόν όστις διεξάγει άκαταπόνητον και δυσχερή πάλην κατά του κλίματος και τής φύσεως και άπεφάσισε να προσδράμη εις βοήθειαν αυτου. Ούτος κατώρθωσε να συλλέξῃ όπαδούς και ίδρυσεν «εταιρίαν προς καλλιέριαν τών άγονων κοιλάδων τής Γιουτλανδίας». Τούτο συ νέθη τῷ 1866. Τὰ μέσα τής εταιρίας ήσαν κατ' αρχάς άσήμαντα, άλλ' ήδη κατά τὸ πρώτον έτος αυτη ήρίθμει 800 μέλη. Έν πρώτοις ή εταιρία ήρξατο να φυτεύῃ δάση έν ταις κοιλάσιν αίτινες μέχρι τούδε έθεωροῦντο άγονοι. Η άπίπειρα έστέρθη δι' επιτυχίας, διότι έφυτεύθησαν όρειναι ελάται, ήτις κατεδείχθη κατάλληλος προς βλάστησιν έν ταις κοιλάσι και συνετέλεσεν εις τήν νίκην τών ανθρώπων κατά τών μηενυοικῶν όρων του κλίματος και του εδάφους. Τὰ πρώτα ταῦτα φυτώρια λίαν συνετέλεσαν εις τήν αναζωογόνησιν του τόπου. Οι χωρικοί βλέποντες ότι τὸ έργον επιτυγχάνει ήρξαντο να λαμβάνωσιν μέρος έν τῇ φυτεύσει δένδρων, τόσοσν περισσότερον διότι ελάμβανον άρκετόν ήμερομισθιον. Άλλά δέν ήρκει ή φύτευσις εκείνου του τόπου, έποσπε να εδρεθῇ ο τρόπος του ποτισμοῦ, όστις κατωρθώθη άνευ πολλών κόπων διά του συστήματος τών προχωμάτων (diqne) και τών διωργῶν — Και αί άγονοι κοιλάδες ταχέως μετετρέπησαν εις χλοερους λειμῶνας. Ο χωρικός πληθυσμός τούτου του τόπου, όστις ύπέφερεν ένδειαν πρότερον ένεκα τής άγονίας του εδάφους ήθαύμασε και εξεθείαζε τήν δραστηριότητα τής εταιρίας, και ιδία του Δαλγάς όστις έσχε τήν πρωτοβουλίαν τούτου του έργου. Κατά τήν πανηγυριν τής 25ετηρίδος τής ίδρύσεως τής εταιρείας εις χωρικός ειπεν: «εξώμεν πενέστατοι έως ότου ήλθεν ο Δαλγάς και τῶρα άπερχόμεθα όπου και άν ούτος μάς οδηγήσῃ. Είς αυτόν τὰ πάντα όφείλομεν και επί αιῶνας δέν δυ-

νάμεθα να άνταμειψώμεν επαξίως αυτόν».

Και πράγματι τήν σήμεραν οι άγροί τής νοτιου Γιουτλανδίας τελείως μετεβλήθησαν. Μέχρι του 1866 τὰ μέσα τής συγκοινωνίας ήσαν εκει έν τῇ αρχαιγόνῳ καταστάσει ή Γιουτλανδία ήν σχεδόν άκατοίκητος και άποκεχωρισμένη του έξωτερικου κόσμου. Τήν σήμεραν είνε πυκνῶς οικουμένη χωρα βρίθουσα σιδηροδρομικων γραμμῶν και λεωφόρων. Καθ' εκαστον βήμα φοίνονται καλλιεργούμενοι άγροί, ποιμνια, κατοικίαι. Η καλλιέργεια και προόδος τής χωρας επηκολούθησε διά ταχέων βημάτων ευθύς ως εκλονίσθη ή πεποιθήσις περι του άγόνου τής χωρας. Ο Δαλγάς απέδειξεν ότι είνε δυνατόν αυτη να καταστή καρποφόρος και τότε συνέδραμον προς αυτόν ή τε κυβερνήσις και οι ιδιώται. Η κυβερνήσις ύπεστήριξε διά χρημάτων τήν εταιρίαν, οι ιδιώται ήρχισαν εξ ιδίων να καλλιεργῶσι τās εκχωρηθείσας γαιας κτλ. Ένι λόγῳ εδόθη εις τὸ έργον ισχυρά κίνησις και τούτο περαιτέρω άνεπτύσσετο και έμεγεθύνετο προσελκύον επί μάλλον και μάλλον μετόχους και συμπαθούντας. Τῇ πρωτοβουλίῃ τής εταιρίας έν Δανία άνεφάνησαν πολλοί μικροί σύνδεσμοι επιδιώκοντες ήδη ούχι τόσοσν μεγάλους σκοπούς. Οὔτῳ π.χ. οι σύνδεσμοι οὔτοι παρέχουσι τήν συνέργειαν των εις τούς λευκούς κατά τήν φύτusin κήπων, δένδρων και έν γένει συντελοῦσιν εις τήν αύξησιν τής βλαστήσεως έν ταις κόμαις.

Έπ' εσχάτων ή εταιρία τής όποιās ή ενεργεια κατεδείχθη τόσοσν ευεργετικῆ εις τήν Δανίαν άπεφάσισε να χρησιμοποίησῃ τὰ τέλματα και να μετατρέψῃ αυτὰ διά τής καλλιέργειας εις ευφορον γῆν. Έπί τούτῳ τῷ σκοπῷ άνηγέθησαν πρό τινος υπό τής εταιρίας σταθμοί προς ξήρανσιν και καλλιέργειαν τών τελμάτων. Η εργασία τής ξηράνσεως τών έλωδῶν τόπων διεξάγεται διά δαπανῶν και υπό τήν επιτήρησιν τής εταιρείας. Η εταιρία έχει τὸ όργανόν της «Messeger» και εκτός τούτου κατ' έτος εκδίδει πολλās πραγματείας περι διαφόρων ζητημάτων αναφερομένων εις τήν καλλιέργειαν του εδάφους, εις τήν ξήρανσιν τών τελμάτων κτλ. Η εταιρία διοργανίζει δημόδη μαθήματα, διαλέξεις και άναγνώσματα περι θεμάτων αναφερομένων εις τήν καλλιέργειαν του εδάφους και τήν χρησιμοποίησιν τών άγονων κοιλάδων, αυτη παντοιοτρόπως προσπαθει να διαδώσῃ έν τῷ λαῷ άγρονομικās γνώσεις. Τὸ έργον τής εταιρίας εγένετο τήν σήμεραν εθνικόν. Ο Δαλγάς πρό δύο έτων απέθανεν, οι δε σύγγονοις χωρικοί άνήγειρον αυτῷ μνημειον έν τῷ τόπῳ τής ενεργείας του, αλλά ως άριστον μνημειον θα τῷ χρησιμεύσῃ, βεβαίως, οι ευφοροι άγροί και οι τόποι, τούς όποιους αυτός εδημιούργησεν εκ τών άγόνων πεδιάδων.

Ο Ίππος είναι η εὐγενεστάτη λεία του ἀνθρώπου Βυφφών.

Ο Ίππος, ὁ πιστός οὗτος σύντροφος τοῦ ἀνθρώπου, παίζει ἀναμφιβόλως ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ λίαν σπουδαῖον πρόσωπον. Ὁ ἄνθρωπος χρησιμοποιοῦν αὐτὸν καὶ ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἐν τῇ ἀγροτικῇ οἰκονομίᾳ καὶ ἐν τῷ ἀστυκῷ βίῳ καὶ ἐν τοῖς μεταλλείοις ὅπου οὗτος συχνάκις ἀποτυφλούμενος ἕνεκα τῆς πολυχρονίου ἐργασίας ἐν τοῖς σκοτεινοῖς μεταλλείοις εἶναι καταδεδικασμένος νὰ σύρῃ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἀμάξας πλήρεις ὀρυκτῶν ἀνθρακός καὶ ἄλλοις. Ἐπὶ τέλους, ὁ ἵππος πρότερον διὰ τοῦ κρέατος καὶ τοῦ γάλακτος τοῦ τρέφον μόνον τοὺς ἀγρίους νομάδας, τὴν σήμερον ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσι καὶ ταῖς πρωτευούσαις τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ ἐν μέρει καὶ ἐν Ῥωσίᾳ συχνάκις χρησιμεύει ὡς τροφή τῶν πενεστάτων τάξεων τοῦ πληθυσμοῦ. Εἰς πόλους δὲ φυσικούς τὸ γάλα τῆς ἵππου (ὑπὸ τὸ εἶδος τοῦ κουμῆς) συνέντευεν εἰς τὴν ἐξακολουθήσασιν τῆς ζωῆς καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ ἀφύκτου θανάτου; Ἄντι νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἵππον ὁ ἄνθρωπος διὰ πάσας ταύτας τὰς ἀνεκτιμήτους ἐκδουλεύσεις ἀπορρίπτει αὐτὸν, τὸ πιστόν, τὸ ἐξυπνὸν καὶ καλὸν ζῶον εὐθύ; ὡς παύσει ὑπηρετοῦν. Ὁ ἵππος ἐνδιαφέρει αὐτὸν μόνον ἕως ὅτου εἶναι ὠφέλιμος. Περὶ δὲ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, περὶ τῆς καταγωγῆς αὐτοῦ δὲν θέλει νὰ εἰξεύρῃ. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται τούτο τὸ παράξενον γεγονός, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ χειριζόμενοι παντοτεινῶς τὸν ἵππον, οἷον οἱ ἵππεις, οἱ ἵππεις-θηρῆται, οἱ ἵπποφοροὶ, οἱ κτηνίατροι, δὲν ἔχουσι σχεδὸν ἰδέαν τινὰ περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ ἵππου. Ἐν τούτοις ἡ ἱστορία αὕτη εἶναι ἐνδιαφέρουσα καὶ περίεργος.

Ὡς γνωστὸν ἐν τῇ βιολογίᾳ τὴν σήμερον ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐξελίξεως (evolution), ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπ' ἀπειρον ἀναπτύξεως τῶν ὀργανισμῶν. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἵππου, ὅστις ἀνεφάνη κατὰ πρῶτον ἐν τῇ τρίτῃ ἐποχῇ (epoche tertierie). Ἀλλὰ τὸ προκατακλυσμιαῖον τοῦτο ζῶον ἀποτόμως δριεκρίνετο τοῦ σημερινοῦ ἵππου διὰ τῶν πενταδακτύλων ποδῶν του. Ἐπειτα βαθμηδὸν ὁ ἀριθμὸς τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν ἠλαττοῦτο καὶ ἐπὶ τέλους ἐφθασεν εἰς ἕνα, — οὕτω δὲ ἐνεφανίσθη ὁ σύγχρονος ἡμῖν μονόχλος ἵππος. Καὶ πράγματι ἐν τοῖς διαφόροις στρώμασι τῆς γῆς εὐρέθησαν οἱ σκελετοὶ πάντων τούτων τῶν ζῶων, ἧτοι ἐν Ἀμερικῇ. Τὸ γεγονός τοῦτο εἶναι σπουδαῖον, διότι δίδει τὸ ἐνδύσιμον νὰ συμπράνωμεν ὅτι ἡ Ἀμερικῇ, οὐχὶ δὲ ἡ Ἀσία, ὡς οἱ πλείστοι ὑποθέτουσιν, ἦν ἡ πρώτη πατρίς τοῦ ἵππου. Ἐνῶ εἶναι γνωστὸν ὅτι κατὰ τὴν

ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς ἐκεῖ δὲν ὑπῆρχον ἵπποι. Ἡ ἱστορία ἀναφέρει, ὅτι, ὅτε ὁ Πιζάρρο καὶ ὁ Κορτέσα ἀπεβιβάσθησαν ἐν Ἀμερικῇ, οἱ ἐγχώριοι ἔντρομοι ἐπιπτον κατὰ γῆς ἐλαβόντες τοὺς ἵππους ὡς ἀποτελοῦντας ἐν σώμα μετὰ τῶν ἵππων.

Διατὶ δὲ ἐν Ἀμερικῇ οἱ ἵπποι ἐξηφανίσθησαν καὶ ἄρα γε πράγματι οὗτοι εἶχον ἐκλείψει; Περὶ τούτου ὑπάρχουσι δύο ὑποθέσεις. Κατὰ τὴν μίαν ἐν ᾗ ἀπεβιβάσθησαν τόπῳ οἱ Ἴσπανοὶ πράγματι δὲν ὑπῆρχον ἵπποι, ἀλλ' οὗτοι ἐνδιητῶντο ἐν ἄλλαις χώραις τῆς Ἀμερικῆς, ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐν μέρει ὑποστηρίζεται ὑπὸ τῆς μαρτυρίας τοῦ Δε-λα-Σάλ ὅστις ἐν τῇ πραγματείᾳ του «Ἱστορία τῶν πειρατῶν (flibustier) τῆς νήσου τοῦ ἀγίου Δομίγγου» διηγείται ὅτι τῷ 1685 παρὰ τὸν κόλπον τοῦ ἀγίου Λουδοβίκου εἶδεν ἀγέλας ἐκ 500 περίπου συγκεκριμένων ἵππων, μὴ ὁμοιάζοντων πρὸς τοὺς ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν κομισθέντας. ἦτοι ἡ κεφαλὴ αὐτῶν ἦτο μεγάλη, ὁ τράχηλός των μακρὸς καὶ λεπτός, τὰ ὠτὰ των μακρὰ, οἱ πόδες των παχείς καὶ τυλωτοὶ (pobuleux), ἐνὶ λόγῳ οὗτοι ἦσαν ἄσχημοι. Ἰσως οὗτοι ἦσαν οἱ ἀπόγονοι τῶν ἀρχεγόνων ἵππων, ἧ οἱ ἀπόγονοι τῶν ἐξηγηρωμένων ἰσπανικῶν ἵππων λαβόντες ταύτην τὴν ἄσχημον μορφήν ἕνεκα τῆς μὴ ἐπιτυχῆς φυσικῆς ἐκλογῆς τῶν γεννητόρων των. Ἡ δευτέρα ὑπόθεσις φαίνεται πιθανώτερα κατ' αὐτὴν οἱ ἵπποι τῆς Ἀμερικῆς μετηνάστευσαν εἰς ἄλλην ἡπειρον. Ὁ γεωλόγος Φόρμπ ἀπέδειξεν ὅτι ἡ Ἀμερικῇ ἐνωρίτερον συνεδέετο μετὰ τῆς Ἀσίας διὰ τῆς Καμπότζης καὶ τῶν χωρῶν τῶν κειμένων πρὸς βορρᾶν αὐτῆς ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς Ἀλίας μετὰ τῶν χωρῶν τῆς πρῶτης Ῥωσικῆς Ἀμερικῆς ἀφ' ἑτέρου. Αἱ νῆσοι Ἀλεούται καὶ Κουρήλαι παριστῶσι τὴν σήμερον τὰ ἔχνη ταύτης τῆς ἐνώσεως. Ὁ Δεμπιερ ἔχειται τῆς αὐτῆς γνώμης καὶ ὑποδεικνύει τούτο διὰ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἐν τοῖς ἐξορυσσομένοις στρώμασι τοῦ βορειο-ανατολικοῦ μέρους τῆς Ἀσίας καὶ τῆς βορειο-δυτικῆς Ἀμερικῆς εὐρέθησαν οἱ σκελετοὶ τῶν κορυφοδόντων, ἐν δὲ τῇ Εὐρώπῃ καὶ τῇ νοτιῇ Ἀμερικῇ εὐρέθησαν οἱ παλαοκτεριοῦμοι καὶ ἀνοπτεριοῦμοι (διχῆλον ζῶον περιγραφέν ὑπὸ τοῦ Κιουβιέ καὶ ὁμοιάζον πρὸς τὸν σημερινὸν γυμνὸν ἵππον τοῦ Μπρέμ). Ἐπομένως εἶναι φανερόν ὅτι οὗτοι οἱ ἵπποι ὤφειλον νὰ μεταβῶσιν εἰς Ἀσίαν, διότι ἅπαντες οἱ ἐπιστήμονες ὁμοθυμῶς παραδέχονται ὅτι τὰ ζῶα τοῦ αὐτοῦ γένους κατὰγονται ἐξ ἑνός ζεύγους καὶ ἐξ ἑνός κέντρου, καὶ ὅτι δὲν ἠδύναντο κατὰ διαφόρους χρόνους νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐν διαφόροις ἀπωτάτοις σημείοις τῆς γῆνης σφαιράς. Ἀλλὰ πῶς ἦτο δυνατόν — θὰ ἐρωτήσωσιν — οἱ ἵπποι νὰ διέλθωσι τοιαύτας βορείους ψυχρὰς, κερκαλυμμένας σχεδὸν

δι' αἰωνίας χιόνος χώρας. ὅπου οὗτοι καὶ τὴν σήμερον δὲν δύνανται νὰ ζήσωσιν; Ἡ ἀπάντησις εἰς τοῦτο δὲν εἶναι δυσχερής. Ἄρκει νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὴν σήμερον ἐν τῇ γεωλογίᾳ γενικῶς παραδεκτὴν θέσιν περὶ τοῦ, ὅτι κατὰ τοὺς προτέρους χρόνους τὸ κλίμα τῶν βορείων χωρῶν ἦτο μαλακώτερον τοῦ σημερινοῦ. Τότε τελείως θὰ ἐννοήσωμεν ὅτι αἱ ψυχραὶ χῶραι τῆς βορείας Ἀμερικῆς καὶ τῆς Σιβηρίας ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μεταναστευτικὴ ὁδὸς εἰς τὰς ἀπειραριθμούς ἀγέλας τῶν παντοειδῶν ζῶων μεταξὺ ἄλλων καὶ τῶν ἵππων.

Ἀφοῦ ἐφθάσαμεν τοιουτρόπως εἰς τὴν Ἀσίαν ἂς πειραθῶμεν νὰ ἐκζητήσωμεν ἐν αὐτῇ τὰ ἔχνη τοῦ ἵππου τὰ καλυφθέντα ὑπὸ τοῦ κονιορτοῦ τῶν πολλῶν χιλιετηρίδων. Ἐνταῦθα ἡ γεωλογία δύναται νὰ καταδείξῃ ἡμῖν ὀλίγην συνδρομήν ἀναγκαζόμεθα νὰ προσφύγωμεν εἰς τὴν συγκριτικὴν γλωσσολογίαν. Πρὸς τοῦτο ἂς λάβωμεν τὴν ἀρχαίαν σλαβικὴν λέξιν «Κοδσιλά» ἂς συγκρίνωμεν αὐτὴν πρὸς τὰς λοιπὰς λέξεις ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης τὰς ἀπαντώσας παρὰ τοῖς ἐπομένοις ἔθνεσι καὶ σημαίνουσας ἵππον: παρὰ τοῖς Ἰσλανδοῖς «caþala», τοῖς Ἑλλήσι καβάλλης, τοῖς Ῥωμαίοις «cavalus», τοῖς Ἰταλοῖς «cavallo», τοῖς Γάλλοις «caval». Ἀπασαὶ αὗται αἱ λέξεις εἶναι συγγενεῖς πρὸς τὴν προμήτορα πασῶν τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν — τὴν Σανσκριτικὴν ἐν τῇ ᾗ ἡ λέξις «καπίλα» ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ σλαβικὸν Κοδσιλά.

Ἐπομένως, παρὰ τοῖς λαοῖς τοῖς λαλοῦσι τὴν σανσκριτικὴν τ. ἔ. τοῖς Ἀρίοις, διεληθῶσιν ἡ ἀποστείλασι φυλάς τινὰς εἰς τὴν Εὐρώπην πρὸ 6,000 περίπου ἐτῶν ὑπῆρχεν ὁ ἵππος. Ἐν τοῖς κινεζικοῖς, περσικοῖς καὶ Ἰνδοῖς μνημείοις εὐρίσκωμεν εἰδήσεις περὶ τοῦ ἵππου καὶ κατὰ τοὺς ἀμνημονεύτους χρόνους, ὥστε δυνάμεθα ἐπὶ τούτων τῶν λαῶν νὰ ἀνιχνεύσωμεν τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον οὗτος ἔλαβε μεταδᾶς εἰς Ἀσίαν. Ἐπειτα τὰ πρῶτα κατὰ τὴν ἀρχαιότητα μνημεία, μετὰ τὰ κινεζικὰ καὶ τὰ Ἰνδικὰ, ἐν τοῖς ὁποίοις γίνεται λόγος περὶ τοῦ ἵππου, εἶναι τὰ Αἰγυπτιακά. Διὰ τίνα δὲ αἰτίαν ὁ ἵππος, διαδοθεὶς ἀνά τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην, μετέβη εἰς τὴν Αἴγυπτον; Ἀκριβῶς δύναται τις νὰ ἀπαντήσῃ, ἀλλ' ὑποτίθεται ὅτι εἰς ταύτην νὰ ἀπαντήσῃ, ὅτι οὗτος καλούμενος κατακλυσμὸς τοῦ Νῶε, ἢ ὁ οὗτος καλούμενος κατακλυσμὸς τοῦ Νῶε. Ἐπὶ πολὺν χρόνον οἱ ἐπιστήμονες δὲν παραδέχοντο τὴν διήγησιν τοῦ Μωϋσῆως περὶ τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ Νῶε, ἰσχυρίζόμενοι ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐπεφάνη ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὴν μεγάλην γεωλογικὴν ἀνατροπὴν ἧτις ἔφερε εἰς τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ τὸ ὄρος Ἀραράτ καὶ κατέκλυσε δι' ὕδατος τὰς χώρας τὰς κειμένας παρὰ τοὺς πρόποδας τῶν Καυκασίων ὄρων. Ἀλλ' ἐπὶ τέ-

λους τὰ ἔργα διαφόρων γεωλόγων καὶ ἰδίᾳ τοῦ Μπουσέ-δὲ-Πέρτ, Λάρτε Λιέλ ἀπέδειξαν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὸν ἀσιατικὸν κατακλυσμὸν ἤδη ὑπῆρχε καὶ τοιουτοτρόπως ἐπηνώρθωσαν πρὸ τῶν ὁμμάτων τῶν ἐπιστημόνων τὴν ἀξιόπιστιαν τοῦ συγγραφῆως τῆς Πεντατεύχου.

Ὁ γνωστός ἐρμηνευτὴς τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ γεωλόγος Μαρσέλ-δὲ-Σιέρρ, ἐξηγεῖ τὸ γεγονός τοῦ κατακλυσμοῦ οὐδόλως προσβάλλον τὸ ἀξιοπιστιαν τῶν συγγραφέων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Οὗτος ἐν τῇ πραγματείᾳ του «κοσμογονία τοῦ Μωϋσῆως» ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἐβραϊκὴ λέξις «χααρέτς» δὲν εἶχεν ἐκείνην τὴν σημασίαν, τὴν ὁποῖαν ἀποδίδουσιν εἰς αὐτὴν οἱ μεταφρασταὶ τῆς βίβλου τῆς Γενέσεως. Διὰ τῆς λέξεως ταύτης ὁ Μωϋσῆς ἤθελε νὰ εἴπῃ ὅχι «ὄλη ἡ γῆ», ἀλλ' «ἡ γῆ ἡ κατοικουμένη κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους», διότι ἡ λέξις «χααρέτς» πολλάκις εἶναι ἐν χρῆσει ἐπὶ σημασίᾳ «χώρα, τόπος». Ἐπίσης καὶ ἄλλος ἐπίσημος θεολόγος καὶ εἰδήμων τῆς ἀρχαίας Ἑβραϊκῆς, ὁ πολὺς Γλέρ ἐν τῇ βιβλικῇ του χριστομαθείᾳ μετέφρασε τὸ περὶ τοῦ κατακλυσμοῦ χωρίον τῆς Ἀγίας Γραφῆς ἔπεται: «τὰ ὕδατα ἠγέρθησαν τὸσον ὑψηλὰ ὥστε τὰ ὕψιστα ὄρη ἐκαλύφθησαν ὑπ' αὐτῶν», οὐχὶ δὲ «ἅπαντα ὄρη ἐκαλύφθησαν ὑπ' αὐτῶν», οὐχὶ δὲ «ἅπαντα τὰ ὄρη» ὡς συνήθως μεταφράζεται τὸ χωρίον τοῦτο τῆς Γενέσεως. Μνημονεύει ἐνταῦθα καὶ τῶν λαμπρῶν φράσεων τοῦ Λουδοβίκου Φιγιέ. «Οὐδὲν ἄλλο τελειότερον τῆς σπουδῆς τῆς γεωλογίας δύναται νὰ καταδείξῃ ἡμῖν τὴν αἰωνιότητα καὶ τὴν ἐνότητα τοῦ Θεοῦ. Αὕτη δεικνύει ἡμῖν ὡς ἐν ἐνεργείᾳ τὴν δημιουργικὴν παντοδυναμίαν τοῦ Θεοῦ καὶ δίδωσιν ἡμῖν τὸ δυνατόν νὰ ἴδωμεν, πῶς τὸ μέγα ἔργον τῆς κτίσεως τελειοποιεῖται διαρκῶς ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ θεοῦ ἐργάτου» (*)

Ἐφθάσαμεν λοιπὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἔνθα ἐκρύβθησαν οἱ ἵπποι. Καὶ πράγματι, ἐνταῦθα, ἐν τοῖς τοίχοις τῶν μεγαλοπρεπῶν ναῶν ἐγεροθέντων πρὸ χιλιῶν ἐτῶν π. χ. βλέπομεν πλῆθος ἀπεικονισμάτων ἵππων ἐξευγμένων ἐν τοῖς ἄρμασι (ἐν τῷ ναῷ Καρνάη τῶν ἀρχαίων Θεῶν, τρία περίπου μίλια τοῦ σημερινοῦ Λουζὸρ) καὶ ἵππευομένων ὑπὸ τῶν ἵππέων. Ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ πρῶτον ἀπαντῶμεν τὴν τακτικὴν ἀγωγήν τῶν ἵππων ἐν τοῖς ἵπποστασίσι τοῖς ἐγερεθῆσιν ὑπὸ τῶν Φαραόνων ἐν ταῖς κοιλάσι τῆς κάτω Αἰγύπτου. Ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν βασιλειῶν, καὶ ὁ Σολομὸν ἐλάμβαιε τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἄρματα ἐκ τῆς Αἰγύπτου πληρόνων δι' ἕκαστον ἵππον 150 σίχλους. Ἐν Παλαιστίνῃ οἱ ἵπποι ἐπίσης ἦσαν γνωστοὶ ἐκ τῶν ἀρ-

(*) «la terre avant le deluge» σελ. XV.

οἱ ὑπὸ τῶν λαῶν τούτων τὴν σήμερον οἰκίζομενοι τόποι θὰ ἦσαν νεκροὶ ἔρημοι. Διὰ τοὺς κατοίκους ταύτης τῆς διαπύρου ἀμμόδους ἐρήμου ἣτις ἐκτείνεται σχεδὸν ἀνευ διακοπῆς ἀπὸ τῶν ὄχθων τοῦ ἱεροῦ Νείλου μέχρι τοῦ πολυδάτου Σενεγάλ καὶ ἐκ τῶν κορυφῶν τοῦ Ἄτλαντος μέχρι τοῦ ἰσχυροῦ Νήγερ—μόνον ἐκ τοῦ φοίνικος ἐξαρτᾶται ὅλη ἡ ὑπερξίς τοῦ ἀνθρώπου. Οὗτος ἄλλως καλούμενος «δένδρον τῆς ἐρήμου» εἶναι ὁ Phoenix dactylifera. Ἐκεῖ ὅπου ἅπαντα τὰ λοιπὰ φυτὰ καταστρέφονται ἐκ τοῦ πεπυρακτωμένου ἀέρος τῆς ἐρήμου, ὅπου ἡ εὐκίνητος ἄμμος δὲν παρέχει στερεότητα εἰς τὰς ρίζας τῶν φυτῶν, τὸ δὲ χονδρὸν ἀλατοῦχον κοίτασμα δὲν παρέχει θρεπτικούς χυμούς, τὰ φοινικοειδῆ δένδρα αἰσθάνονται ἑαυτὰ ἐν καλῇ καταστάσει· ἀρκεῖ μόνον, ὡς λέγεται ἐν τῇ Ἀνατολῇ, οἱ πόδες αὐτῶν νὰ βρέχωνται ὑπὸ τοῦ ὕδατος, αἱ δὲ κορυφαὶ αὐτῶν νὰ θερμαίνωνται ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ πυρός. Μέχρις 25 μέτρων, ἐγείρεται ὁ κορμὸς αὐτῶν, κεκοσμημένος διὰ λαμπρᾶς στεφάνης περοσχιδῶν ἢ ριπιδοειδῶν κυκλῶ—πρασίνων φύλλων, ἕκαστον δὲ δένδρον παράγει ἐτησίως μέχρι 400 χιλιογράμμων ἀρωματικούς καρπούς, κρεμαμένους ὡς σταφυλὰς ἐκ τῆς πυκνῆς στεφάνης. Ἐπὶ τοῦ γονιμωτέρου ἐδάφους ὁ φοίνιξ δὲν παρέχει πολλοὺς καρπούς, ἐνίοτε δὲ καὶ ξηραίνεται ὡς νὰ λυπεῖται διὰ τὴν στέρησιν τῶν διαπύρων ἄμμων τῆς πατρίδος του.

Ἡ πραγματικὴ πατρίς τούτου τοῦ φοίνικος εἶναι ἡ Ἀραβία, ἀλλ' ἤδη ἀπὸ τῶν ἀμνημονεύτων χρόνων ἡ «εὐλογία αὐτῆ τοῦ οὐρανοῦ», ὡς καλοῦσι τὸν φοίνικα οἱ Ἀραβες, ἐνεκλιματίσθη πρὸς δυσμὰς ἐν τῇ βορείῳ Ἀφρικῇ. Ἐκεῖθεν οὗτος μετεφυτεύθη καὶ ἐν τῇ νοτίῳ Εὐρώπῃ, τῇ Ἰσπανίᾳ, Σαρδνίᾳ, Κορσικῇ, Ἰταλίᾳ, Ἑλλάδι, ὅπου χρησιμεύει μόνον ὡς κόσμημα τῶν θερμοκηπίων μὴ παρέχων ἀφθότους καρπούς. Ὁ φοίνιξ ἱκανοποιεῖ ἀπάσας τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἀραβος. Οἱ καρποὶ του ἐσθιόμενοι ὡμοὶ ἢ ξηροὶ ἢ βρασμένοι εἶναι νόστιμος καὶ θρεπτικὴ τροφή. Ἐκ τῶν φοινίκων κατασκευάζουσι νόστιμον ἄρτον—φοινικικούς πλακοῦντας διατηρούμενους ἐπὶ πολὺν χρόνον. Οἱ οὕτω καλούμενοι «φοινικιοὶ ἄλαντες τοὺς ὁποίους οἱ Ἀραβες πωλοῦσιν ἐν Καίρῳ οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἐκ φοινίκων ἄρτος μετὰ προσθήκης ὀλίγων ἀμυγδάλων. Οἱ καλῶς ξηραθέντες φοίνικες ἀλέθονται καὶ παράγεται ἄλευρον, τὸ ὅποιον ἀναμιγνύεται μετὰ κριθίνου ἀλεύρου, βράζονται ἐν ὕδατι καὶ κατασκευάζεται περιφήμος μπακλαβάς, περιγυρόμενος ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ τῶν νωπῶν φοινίκων. Ἐκ τῶν φοινίκων κατασκευάζεται καὶ ρακή, διὰ δὲ τῶν πυρήνων λειοτριβομένων τρέφονται τὰ κτήνη καὶ κατασκευάζεται ποτὸν ὁμοῖον

πρὸς τὸν καφέ.

Ἀλλὰ δὲν περιορίζονται εἰς τοῦτο αἱ ὀρεκτικαὶ ιδιότητες τοῦ φοίνικος. Ὁ γλυκὺς χυμὸς δ' ἐκρέων ἐκ τῶν ἐντομῶν τοῦ κορμοῦ παρέχει μετὰ τὴν ἀνάβρασιν οἶνον, τὰ τρυφερὰ φύλλα παρασκευάζόμενα δι' ἐλαίου γίνονται φαγητόν, οἱ δὲ φυλλοφόροι ὀφθαλμοὶ βραζόμενοι μετὰ τοῦ χυμοῦ τοῦ φοίνικος παράγουσι τὸν γνωστὸν παρὰ τοῖς Ἀραβῶν «φοινικικὸν κηρόν».

Ἐπειτα τὸ αὐτὸ εὐεργετικὸν δένδρον παρέχει τὸ ὑλικὸν καὶ δι' ὅλην τὴν κατοικίαν τῶν Ἀράβων. Ἐκ τῶν μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν φύλλων τοῦ φοίνικος οἱ ἐγγώριοι κατασκευάζουσι ἅπαντα τὰ χρειώδη τοῦ οἴκου των, οἶον ψιλάθους, καλύμματα τῶν ἵππων, κ.τ.λ. ἐκ τῶν νημάτων τοῦ κορμοῦ πλέκουν σχοινία διὰ τὸ δέσιμον τῶν σάκκων, τὰ φύλλα τοῦ δένδρου παρέχουσι σκιάν. Ἐπειτα ἐκ τῶν νημάτων τοῦ φλοιοῦ κατασκευάζονται ὑποδήματα, αἱ βάσεις τῶν ὁποίων κατασκευάζονται ἐκ τοῦ φλοιοῦ.

Τοιαύτη εἶνε ἡ ὠφέλεια, τὴν ὁποίαν προσφέρει εἰς τοὺς κατοίκους τῆς ἐρήμου τὸ ἀνεκτίμητον τοῦτο δένδρον, τὸ ὅποιον πράγματι εἶναι ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ.»

Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον διὰ τὸν Ἀραβὰ εἶναι τὸ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον (ὁ φοίνιξ) διὰ τὸν κάτοικον τῶν νήσων τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὀκεανοῦ εἶναι Κόκκος ἢ ὠφέλιμος ἢ ἀργέλλια οcos nncira «εἰς περιηγητῆς, διηγείται ὁ Ὁράτιος Γηζῶ, ἔτυχε νὰ διέλθῃ διὰ μιᾶς ἐρήμου. Ὁ καιῶν ἥλιος εἶχε ψῆσει αὐτὸν ὑπερβολικῶς, ἡ πεπυρακτωμένη ἄμμος κατέκαυτε τοὺς πόδας του ὁ λάρυγξ του ἐξηράνθη, —εἰς δὲ τὰ πέραξ δὲν εὐρέθη δένδρον ἢ θάμνος ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ ὁποίου νὰ ἀναπαυθῆ, Ἐπὶ τέλους οὗτος λίαν ἐξηντλήθη καταβληθεὶς ὑπὸ τοῦ καμάτου, καὶ μόλις κινῶν τοὺς πόδας, του ὁ δυστυχὴς ὁδοιπόρος βλέπει μακρόθεν μίαν καλύβην περικυκλουμένην ὑπὸ δένδρων ἐχόντων εὐθεῖς καὶ ὑψηλοὺς κορμούς μετὰ μακρῶν φύλλων. Πέραξ τῆς καλύβης οὐδὲ σπιθαμὴ καλλιεργουμένης γῆς φαίνεται. Οὗτος συναθροίζει τὰς τελευταίας του δυνάμεις καὶ πλησιάζει εἰς τὴν φιλόξενον κατοικίαν. Ὁ οἰκοδεσπότης προτείνει εἰς τὸν ἀνέλπιστον ξένον ἐν ὑπόξυον ἀναψυκτικὸν ποτόν. Ὁ ὁδοιπόρος ἀφοῦ ἐσθυσεν τὴν δίψην του καὶ ἀνεπαύθη κάθηται ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ οἰκοδεσπότητος νὰ γευματίσῃ. Ἐπὶ τῆς τραπέζης παρατίθενται ποικίλα φαγητὰ ἐντὸς λαμπρόντως ἀγγείων—οἶνος νόστιμος τὴν γεῦσιν καὶ μετὰ τὸ φαγητόν ὁ οἰκοδεσπότης προτείνει εἰς τὸν ξένον ἡδύποτον. Ὁ ὁδοιπόρος ἐκπλαγείς ἐπὶ τέλους ἐρωτᾷ τὸν ἐγγώριον: «ποῖος σᾶς κομίζει εἰς ταύτην τὴν ἄκαρπον ἔρημον ἅπαν τοῦτο;»

— Τὰ δένδρα τοῦ κόκκου, ἅπαντὰ ὁ τελευ-

ταῖος. Τὸ ποτόν, τὸ ὅποιον κατὰ τὴν εἰς τὴν κατοικίαν μου εἰσοδὸν ἔπιες ἐξάγεται ἐκ τῶν ἀώρων καρπῶν—πολλάκις ἐπιτυχᾶν νὰ ἐξάξω ἐξ ἐνὸς καρύου περὶ τὰ δύο χιλιόγραμμα ὑγρῶν. Ἐξ αὐτοῦ ἐξάγεται καὶ τὸ γάλα, τὸ ὅποιον τόσον πολὺ σοῦ ἤρесе. Τὰ τρυφερὰ καὶ ἔγχυμα λαχανικὰ προσέρονται ἐκ τῶν κορυφῶν τῶν φύλλων τοῦ δένδρου (δυστυχῶς τὸ φαγητόν τοῦτο δὲν κατασκευάζεται πάντοτε διότι τὸ δένδρον μετὰ τῆς ἀποκοπείσης κορυφῆς τελείως ξηραίνεται). Ὁ οἶνος ἐκ τοῦ ὁποίου τόσον πολὺ πύχαριστήθη ἐξάγεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ δένδρου. Οὗτος κατασκευάζεται ἐκ τοῦ βρισθέντος χυμοῦ τῶν νεαρῶν βλαστῶν. Ἄν ὁ χυμὸς οὗτος ἐκτεθῆ εἰς τὸν ἥλιον ξυνίζει καὶ δίδει καλὸν ἄξος· ἂν δὲ μεταποιηθῆ δίδει ρακὴν. Ἐκ τοῦ ἀθράστου χυμοῦ ἐξάγω σάκχαριν. Ἐπὶ τέλους ὅλα τὰ ἀγγεία, τὰ ὅποια κείνται ἐπὶ τῆς τραπέζης κατασκευάσθησαν ἐκ τῶν φλοιῶν τῶν καρπῶν τοῦ κόκκου. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ὅλον τοῦτο: τὸ δένδρον κόκκος μοὶ δίδει οὐ μόνον τροφήν ἀλλὰ καὶ ἐνδύματα καὶ στέγη. Οἱ τοῖχοι τῆς κατοικίας μου κατασκευάσθησαν ἐκ τῶν κορμῶν, ἡ στέγη—ἐκ τῶν ξηρῶν φύλλων, ἐκ τῶν νημάτων κατασκευάζω ἐνδύματα στρωμνᾶς, σχοινία κτλ. Ἐπὶ τέλους τὸ ἔλαιον, τὸ ὅποιον θέτω ἐν τῷ φαγητῷ καὶ τὸ ὅποιον καίω ἐν τῇ λυχνίᾳ λαμβάνω διὰ τῆς θλίψεως τῶν λεπτῶν καρύων τοῦ κόκκου».

Ὁ περιηγητῆς ἤκουε μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῷ ὅτι ὁ ἐγγώριος μὴ ἔχων ἄλλο τι ἐκτὸς τῶν δένδρων κόκκου ἀπελάμβανε πάντα τὰ χρειώδη. Ὅτε ἠτοιμάζετο ἤδη νὰ ἀπέλθῃ ὁ οἰκοδεσπότης τῷ εἶπεν: ἔχω ἓνα φίλον ἐν τῇ παρακειμένῃ πόλει. Θὰ λάβῃς τὴν καλωσύνην νὰ τῷ ἐγγχειρίσῃς μίαν ἐπιστολήν; Τώρα ἀμέσως θὰ τὴν γράψω.

— Τὴν ἐγγχειρίζω, ἀλλῆ μὲ τί θὰ τὴν γράψῃς; μήπως θὰ χρησιμοποίησῃς πάλιν τὸ δένδρον τοῦ κόκκου;

— Ἐννοεῖται, ἀπεκρίθη ὁ ἐγγώριος, τὴν μελάνην κατασκευάζω ἐκ τῶν ξυσμάτων τοῦ ξύλου τὸν δὲ χάρτην—ἐκ τῶν φύλλων. Ὁ φοίνιξ, ὅστις ἔχει τὴν αὐτὴν σημασίαν διὰ τοὺς κατοίκους τῶν νήσων τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὀκεανοῦ, παρίσται μεγαλοπρεπὲς δένδρον ἔχον ὕψος 35 μέτρων καὶ ἀπολήγον εἰς λαμπρὰν ἀνθοδέσμην φύλλων 6 μέτρων τῶν ὁποίων τὰ κατώτερα κρέμανται πρὸς τὴν γῆν τὰ δὲ ἄνω ἀποβλέπουσι πρὸς τὸν κυανοῦν οὐρανόν. Τὸ δένδρον κόκκος ἀποκτᾷ ἕκτακτον καλλονὴν ὅταν περιβάλληται ὑπὸ δεσμίδων μεγάλων καρπῶν ἐν ἀπάσαις ταῖς ἐαθμίσι τῆς ἀναπτύξεως ἀπὸ τῶν τελευταίως ἀνεπτυγμένων ὠρίμων καρύων μέχρι τῶν μόλις ἀνοιγομένων φυλλοφόρων ὀφθαλμῶν. Ἡ πατρίς τούτου τοῦ εἶδους τοῦ φοίνικος εὐ-

ρίσκεται ἀνα τὰς νήσους τοῦ Ζονδικοῦ ἀρχιπελάγους ὅθεν διεδόθη ἐν τῇ Ἀμερικῇ καὶ τῇ δυτικῇ παραλίᾳ τῆς Ἀφρικῆς.

Μεταξὺ τῶν φοινικοειδῶν τῆς Ἀμερικῆς τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ὁ μεγαλοπρεπὲς ὑψηλὸς φοίνιξ τοῦ Μαυρικίου (Mauritia flexuosa M. vinifera) ὅστις εἰς τὸν ὀλιγαρκῆ ἐγγώριον τῆς νοτίου Ἀμερικῆς παρέχει πάντα τὰ τοῦ βίου χρειώδη καὶ ὅστις δικαίως ἐκλήθη «arbor de la vita» (δένδρον τῆς ζωῆς). Καὶ πράγματι ἐκ τοῦ κορμοῦ αὐτοῦ ὁ ἴνδος κατασκευάζει τὴν κατοικίαν του, διὰ τῶν φύλλων του στεγάζει αὐτὴν ἐκ τῶν ἴνων τῶν φύλλων πλέκει δίκτυα, ψιλάθας κτλ. Ἐκ τῆς ἐντερώνης τῆς κορυφῆς τοῦ κορμοῦ ἐξάγει θρεπτικὴν ἄμυλον καλουμένην σάγον ἐκ τοῦ ὁποίου κατασκευάζει πλακοῦντας, ἐκ τοῦ χυμοῦ τῶν καυτῶν τῶν ἀνθέων παρασκευάζει ἀφρώδη οἶνον, οἱ δὲ καρποὶ τοῦ δένδρου οἱ τε ὠριμοὶ καὶ οἱ ἄωροι τῷ παρέχουσι τὴν καθημερινὴν του τροφήν.

Ἐπίσης ἀξιοσημείωτος εἶνε ὁ φοίνιξ Sagus Rumphii ὅστις σχηματίζει ὀλόκληρα ὄρη ἐπὶ τῶν νήσων τοῦ Μαλαιικοῦ ἀρχιπελάγους καὶ ὅστις δίδει γνωστὴν θρεπτικὴν τροφήν σάγον. Ὁ φοίνιξ οὗτος ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς βλαστήσεώς του παρίσταται ὡς θάμνος μετὰ μεγάλων ἀκανθῶν φύλλων. Κατὰ τὸ ἕβδομον ἔτος ἡ κορυφή αὐτοῦ ταχέως ἀνυψοῦται εἰς τὰ ἄνω ἀναφύουσα πυκνὴν δέσμην φύλλων εἰς ὕψος 8 μέτρων. Κατὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ ἀναφύεται μέγας κλάδος. Τὸ δένδρον μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ καρποῦ ξηραίνεται. ὅπως ἀφαιρέσωσι τὸν σάγον, ἀποκόπτουσι τὸ δένδρον πρὶν ἢ ἀνθῆσῃ. ἐξάγουσι τὴν ἐντερώνην καὶ κατατέμνουσιν αὐτὴν εἰς λεπτὰ τεμάχια, τὰ ὅποια καθαρίζουσι διὰ τοῦ ὕδατος ἐκ τῶν νημάτων καὶ τῶν φλοιῶν. Τὸν σάγον ἀλεθόντα πιέζουσι κατὰ κυλινδρικά σχήματα καὶ ἀποστέλλουσι εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Οἱ ἐγγώριοι κατασκευάζουσι ἐκ τοῦ σάγου πιλάφιον ἐσθιόντες αὐτὸ μετ' ἄλματος, πιπερίου καὶ χυμοῦ τοῦ λεμονίου ἢ κατασκευάζουσι ἐξ αὐτοῦ πλακοῦντας μετὰ τοῦ ἔλαιου.

Ἐκ τῶν λοιπῶν εἰδῶν τῶν φοινίκων τῶν ἀποδιδόντων θρεπτικὰς οὐσίας ἀξιολογούμενος εἶνε ὁ φοίνιξ Elaeis guineensis ὅστις βλαστάνει παρὰ τὰς δυτικὰς ἀκτὰς τῆς Ἀφρικῆς καὶ παράγει τὸ γαλαμικὸν ἔλαιον ἐξαγόμενον ἐκ τῶν καρπῶν του καὶ χρησιμοποιοῦμενον πρὸς κατασκευὴν σάπωνος· ἔπειτα ὁ πράσινος φοίνιξ (Areca oleacea) ἐν ταῖς Ἀντιλικαῖς νήσοις τὰ νεαρὰ φύλλα τῶν ὁποίων χρησιμεύουσι ἀντὶ λαχάνων.

Φοινικοειδῆ τινα δένδρα καίτοι δὲν δίδουσι ἐδωδίμους καρπούς ἐν τούτοις ἐφοδιάζουσι τοὺς κατοίκους δι' ἄλλων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἢ τ-

τον ἀναγκαίων ὑλικῶν. Οὕτω π.χ. τὸ δένδρον *Areca catechu* βλασάνον ἐν τῇ Ἀντιλλικῇ Ἰνδία ἐπὶ τῶν Φιλιππίνων καὶ Ζονδιακῶν νήσων παρέχει εἰς τὸν ἐγγώριον τὸ ἀναγκαῖον φάρμακον τῶν ὀδόντων ἀντικαθιστῶν τὸ περὰ τοῖς Εὐρωπαϊοῖς κάπνισμα τῆς νικοτιανῆς.

Ἄλλα εἶδη φοινικειδῶν εἶνε τὸ κηρόξυλον (*Ceroxylon Andicola*) ἀπαντῶν ἐπὶ τῶν Κορδιλιέρων εἰς ὕψος 2,300 μέτρων καὶ παρέχων τὸν φυτικὸν κηρόν· τὸ ἐλεφαντοδοντοειδὲς δένδρον (*Phytelophas macrocarpa*) τοῦ ὄπου οἱ σκληροὶ φλοιοὶ τοῦ καρυδίου μεταχειρίζονται πρὸς κατασκευὴν μιμημάτων τοῦ ἐλεφαντόδοντος· τὸ σακχαροφόρον δένδρον (*Arenga Saccharifera*) τὸ ὁποῖον παρέχει σημαντικὸν ποσὸν σακχάρου κτλ.

Ἡ ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀπέβλεπον εἰς τὴν Ἰαπωνικὴν γλῶσσαν, ὡς εἰς ἀπλὴν διάλεκτον τῆς κινεζικῆς γλῶσσης ἢ τοῦλάχιστον ὡς συγγενῆ αὐτῆς κατὰ τοιοῦτον βαθμὸν ὡς ἡ ἰταλικὴ εἶναι συγγενὴς πρὸς τὴν ἰσπανικὴν, ἢ ἀμφότεραι αὐταὶ αἱ γλῶσσαι πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν—τὴν λατινικὴν. Ἐν τούτοις τοῦτο εἶναι σφάλμα· εἶναι ἀληθές ὅτι οἱ Ἰάπωνες ἐνοοοῦσι τὸ γεγραμμένον κινεζιστί, διότι τὰ σημεῖα τῶν Κινέζων ἀποτελοῦσιν ἐν μέρος τῶν πολυαριθμῶν συστημάτων τῆς γραφῆς τῆς ἐν χρήσει οὐσίας ἐν Ἰαπωνίᾳ. Ἐν τούτοις, ὁ ἐπιστήμων Κλάπροντ, εἰδήμων τῶν γλωσσῶν τῆς Ἀσίας, ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ ἰαπωνικὴ γλῶσσα τόσον διακρίνεται κατὰ τὸν σχηματισμὸν, τὴν γραμματικὴν καὶ τὰς λοιπὰς ιδιότητας ἀπὸ πασῶν τῶν ἄλλων γλωσσῶν, ὥστε δικαίως δυνάμεθα νὰ κλέσωμεν τὸν λαλοῦντα ταύτην λαόν, ἰδιαιτέραν φυλὴν. Ὡς ἀναφέρει ὁ Φίσερ, ἡ ἰαπωνικὴ γλῶσσα εἶναι ἡχηρὰ καὶ ἡδέια, ὁ δὲ σχηματισμὸς αὐτῆς ἐπιτρέπει πολλὰς μεταβολὰς χάριν τῆς εὐφωνίας. Ταύτης παριστανομένης δι' εὐρωπαϊκῶν χαρακτῆρων, ἕκαστον σημεῖον αὐτῆς εἶναι φωνῆν· διὰ τοῦτο ὅταν παρατηρεῖται ἡ αὐξήσις τῶν συμφώνων καὶ τὰ φωνήεντα παραλείπονται, ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει τὰ σύμφωνα ἐλαφρότερον προφέρονται ὡς π.χ. *shirano* ἀντὶ *shirano*, καίτοι ὁ κανὼν οὗτος ἔχει πολλὰς ἐξαιρέσεις. Κατὰ τὸν Μείλαν, ὁ μὴ γεννηθεὶς ἐν Ἰαπωνίᾳ δὲν δύναται ὡς πρέπει νὰ προσφέρῃ γράμματά τινα. Ὁ Μείλαν προσθέτει ὅτι ἐν τῇ ἰαπωνικῇ γλῶσσει δὲν ὑπάρχουσιν ἀντωνυμιαὶ καὶ ὅτι αἱ λέξεις κλίνονται διὰ τῆς προσθήκης ἄλλων συντόμων λέξεων. Περὶ δὲ τῶν ρημάτων, ταῦτα δὲν κλίνονται κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ μετατρέπονται κατὰ τοὺς χρόνους διὰ τῆς φωνῆς. Ἡ ἰαπωνικὴ γλῶσσα εἶναι λίαν πλουσία

διότι ὁ γράφων ἰαπωνιστί δύναται νὰ ἐπωρελῆται οὐ μόνον τῶν μέσων αὐτῆς ἀλλὰ καὶ τῶν κινεζικῶν λέξεων. Τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ ἰαπωνικὴ καὶ ἡ κινεζικὴ γλῶσσα συνεννοῦνται ἢ χωρίζονται κατὰ βούλησιν. Τὸ ἰαπωνικὸν ἀλφάβητον ἀποτελεῖται ἐκ 48 γραμμάτων· ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον πρέπει νὰ διπλασιάσωμεν ἀν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ σημεῖα τὰ συνεννούμενα πρὸς τὰ σύμφωνα, ὅπως ποιήσῃ τὴν φωνὴν αὐτῶν μαλακωτέραν ἢ ἰσχυροτέρα. Τὸ ἀλφάβητον ἔλαβε τὴν ἀρχὴν του ἀπὸ τοῦ ἡ. αἰῶνος καὶ δύναται νὰ γραφῇ διὰ τεσσάρων συστημάτων στοιχείων: «Κάντα-κάνο» προωρισμένον διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἀνδρῶν «Κηρα-κάνο»—κατ' ἐξοχὴν διὰ τὴν χρῆσιν τῶν γυναικῶν «Μάνιο-κάνο» καὶ «Γιαμάτο-κάνο». Ἐκτὸς τούτου ὑπάρχει γραφὴ μεταχειριζομένη ὑπὸ τῶν Κινέζων. Ἄπαντα τὰ ἐπιστημονικὰ ἔργα καὶ τὰ ἀνήκοντα εἰς τοὺς ἀνωτάτους κλάδους τῆς φιλολογίας, ὡς καὶ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα γράφονται ἢ τυποῦνται διὰ κινεζικῶν χαρακτῆρων. Ἐν τούτοις, ὁ ἐπιστήμων μεταχειρίζεται καὶ τὴν ἰδίαν του «Κάτα-κάνο» πρὸς ἐξήγησιν τῶν συγγραμμάτων τῶν τετυπωμένων διὰ κινεζικῶν σημείων. Ὁ Ἰάπων, ὡς ὁ Κινέζος, γράφει κατὰ στήλας κάτωθεν πρὸς τὰ ἄνω ἀρχίζων ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ χάρτου. Προσθετέον ὅτι ἐκτὸς τῶν τεσσάρων συνήθων ἀλφαβήτων ὑπάρχουσιν ἀκόμη παρὰ τοῖς βουδδισταῖς τὸ ἀλφάβητον τῶν Σιττανεῶν γραμμάτων συγκειμένον ἐκ 50 στοιχείων. Αἱ ἐρευναι τοῦ Κλοπρότου κατέδειξαν ὅτι μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ Οὐτζίνου Τεήθου, τοῦ δεκάτου ἔκτου Μικίδου (αὐτοκράτορος) οἱ Ἰάπωνες δὲν εἶχον γράμματα: ἅπαντα τὰ διατάγματα καὶ οἱ νόμοι προφορικῶς ἐδημοσιεύοντο. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τούτου τοῦ κυριάρχου κατ' ἀρχὰς εἰσῆχθη ἡ χρῆσις τῶν κινεζικῶν στοιχείων. Ὁ Οὐζὴν Τεήθας τῷ 284 π.χ. ἀπέστειλε πρεσβείαν εἰς τὸ βασίλειον Χακόν-σάη (ὑπάρχον τότε νοτιοανατολικῶς τῆς Κορέας) ὅπως λάβῃ ἐπιστήμονας ἀνδρας, καταλλήλους πρὸς διάδοσιν τοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῷ κράτει του. Ἀμέσως ἀφίκετο εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ὁ περιώνυμος Βόννη ἢ Βάγγ-δζὴν ὅστις μετ' ἐπιτυχίας ἐξεπλήρωσε τὸ ἀνατεθὲν αὐτῷ ἔργον. Οὗτος ἀνέλαβε καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν δύο πριγκιπῶν. Κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον οἱ ἡπόγονοι αὐτοῦ κατελάμβανον πολλὰς σπουδαίας στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας αἱ δὲ ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ ἐθεωροῦντο ὑπὸ τῶν ἰαπῶνων τόσον μεγάλαι, ὥστε ἐπὶ τέλος ἀπεδόθησαν αὐτῷ θείαι τιμαί. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Βονίνου τὰ κινεζικὰ στοιχεῖα διαρκῶς ἦσαν ἐν χρήσει ἐν Ἰαπωνίᾳ. Ἐν τούτοις ἡ ἰαπωνικὴ γλῶσσα, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, οὐσιωδῶς διακρίνεται ἀπὸ τῆς κινεζικῆς καὶ ἐπειδὴ μία καὶ ἡ αὐτὴ λέξις ἐν

τῆς κινεζικῆς γλῶσσης ἔχει διαφόρους σημασίας, ἐκρίθη ἀπαραίτητος ἡ εἰσαγωγὴ σπουδαίων μεταβολῶν. Τοιοῦτοτρόπως, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἡ. αἰῶνος ἐμορφώθη ἐκ τῶν διαφόρων κινεζικῶν σημείων ἀλφάβητον ἐπικληθὲν «Κάτα-κάνο» τ. ἔ. μέρη τῶν στοιχείων. Τοῦτο εἶναι ἐν χρήσει ὁμοῦ μετὰ τῶν κινεζικῶν σημείων ἢ ἐνωσις τῶν κινεζικῶν σημείων εἶναι ἕμμεσος ἢ ἄμεσος· ἡ πρώτη συμβαίνει πρὸς ὑπόδειξιν τῆς ἀπαγγελίας ἢ τῆς σημασίας καὶ πρὸς δῆλωσιν τῶν γραμματικῶν μορφῶν καὶ τῶν ἰδιωτισμῶν αἰτῆς ἐγένοντο δυσνόητοι ἕνεκα τῆς χρήσεως τῶν ἰδιαιτέρων σημείων. Ἡ παράδοσις ἀποδίδει τὴν ἐφεύρεσιν τούτου τοῦ ἀλφαβήτου εἰς τὸν ἐπιστήμονα Κήμπη. Μετὰ τοῦτον ἐφημίσθη ὁ Κήμπο, ὁ εὐρετὴς ἄλλου ἀλφαβήτου, τοῦ «Κήρα-κάνο» μὴ ἔχοντος σχέσιν τινὰ πρὸς τὸ κινεζικόν. Περὶ δὲ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ τρίτου ἀλφαβήτου, οἱ Ἰάπωνες ἀναφέρουσιν ὅτι κατὰ τὸ 1006 π.χ. εἰς βουδδιστῆς ἱερεὺς ὁ Τσιάκουσω ἀπᾶλθεν ἐκ τῆς Ἰαπωνίας εἰς τὴν Κίναν ὅπως ἀποδώσῃ τὸν ἐκ τῆς Ἰαπωνίας συλλεγέντα φόρον. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὠμίλει τὴν κινεζικὴν ἀλλ' ἔγραφεν αὐτὴν τελείως, συνεβούλευσαν αὐτὸν νὰ καταστρώσῃ κατάλογον τῶν κινεζικῶν σημείων μετὰ τῆς σημασίας αὐτῶν ἐν τῇ Ἰαπωνικῇ. Οὗτος λοιπὸν ἐφεύρε 47 στοιχεῖα πρὸς χρῆσιν τῶν συμπολιτῶν του· τὸ ἀλφάβητον τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν διότι τὸ ἀλφάβητον τὸ εἰσαχθὲν ἐκ τῆς Ἰνδίας (τὸ βουδδιστικόν) ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν περὶ τοῦ στοιχείων. Ἀκολουθῶς προσετέθη τὸ 48ον στοιχεῖον. Ὑπάρχει εἰσέτι ἄλλο ἀρχαῖον ἀλφάβητον γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Μάνιο-κάνο». Τὰ στοιχεῖα τούτου τοῦ ἀλφαβήτου πολλάκις ἀναμιγνύονται μετὰ τῶν στοιχείων τῶν δύο ἄλλων· ἡ τάξις τῶν στοιχείων εἶναι ἡ αὐτή. Τὸ ἀλφάβητον ἀποτελεῖται κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ κινεζικῶν σημείων τῆς ουνήθους γραφῆς ἢ τῆς ταχυγραφίας. Πολλὰ σημεῖα εἶναι ἐν χρήσει κατὰ διάφορον χρόνον πρὸς δῆλωσιν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς συλλαβῆς. Παρατηρητέον ὅτι τὰ κινεζικὰ σημεῖα τὰ ἀποτελοῦντα τοῦτο τὸ ἀλφάβητον ὡς καὶ τὰ σημεῖα τῶν ἄλλων ἀλφαβήτων δὲν ἐκφράζουσι τὴν κινεζικὴν φωνὴν ἐκείνων τῶν λέξεων, τὰς ὁποίας ταῦτα παριστῶσι. Οὕτω π.χ. τὸ κινεζικὸν σημεῖον κιάνκ,-ποταμός,-παριστᾶται διὰ τῆς συλλαβῆς ἰέ, ἥτις ἐν τῇ ἰαπωνικῇ γλῶσσει ἔχει τὴν αὐτὴν σημασίαν ἀλλὰ προφέρεται διαφόρως. Ἐπὶ τέλους ὑπάρχει ἀλφάβητον ἀποτελούμενον ἐκ τῶν κινεζικῶν σημείων σημαντικῶς συντεταγμένων· τὸ ἀλφάβητον τοῦτο καλεῖται «γιαμάτα-κάτα» ἢ «Ἰαπωνικὰ γράμματα». Τοῦτο δεικνύει ἡμῖν τὸν τρόπον τῆς χρήσεως τῶν κινεζικῶν στοιχείων ἐν τῇ Ἰαπωνικῇ γλῶσσει. Δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἐκτὸς τοῦ ἀλφαβήτου Κάτα-κάνο,

τὰ λοιπὰ ἀλφάβητα σπανίως μόνον εἶνε ἐν χρήσει. Ἐν γένει τὰ στοιχεῖα τῶν τριῶν ἢ τῶν τεσσάρων ἀλφαβήτων ἀναμιγνύονται ἄνευ ὀρισμένου τινὸς κανόνος· ἅπαν τοῦτο λίαν δυσχερῆσαι τὴν ἀνάγνωσιν. Ἄλλὰ τοῦτο δὲν φθάνει· τῆδε καθεῖς τίθενται Κινεζικὰ σημεῖα μετὰ τῆς σημειώσεως ἐν τῇ πλευρᾷ τῆς σημασίας αὐτῶν ἢ ἄνευ ταύτης κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ γράφοντος. Τοιοῦτοτρόπως ἀν ἀπαριθμήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν σημείων τῶν πέντε ἀλφαβήτων ὡς καὶ τῶν μεταβολῶν αὐτῶν (τὰ ὁποία δυνατὸν νὰ κληθῶσι συνώνυμα σημεῖα) θὰ εὐρωμεν τὸν στρογγύλον ἀριθμὸν 500. Ἄν δὲ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐλευθεράν χρῆσιν τῶν κινεζικῶν σημείων κατὰ τὴν ταχυγραφίαν καὶ ἐν τῇ συνήθει γραφῇ, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι οἱ λόγιοι Ἰάπωνες κατώρθωσαν νὰ ποιήσῃ τὴν γλῶσσάν των δυσχερεστάτην πάσης ἄλλης ἐν τῷ κόσμῳ. Ἡ σχέσις τῆς ἰαπωνικῆς γλῶσσης πρὸς τὴν κινεζικὴν εἶνε τόσον μεγάλη ὥστε ὁ Ἰάπων πρὶν ἢ ἐντελῶς ἐκμάθῃ τὴν μητρικὴν του γλῶσσαν ὁμιλεῖ νὰ μάθῃ 3—4,000 κινεζικὰ σημεῖα καὶ μετ' αὐτῶν ἄπειρον πλῆθος συνδυασμῶν, εἰδῶν καὶ διαφόρων ἀλφαβήτων. Ἐνεκα τούτου εἶνε καταληπτὸν διατὶ ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ Ἰάπωνος λογίου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περιορίζεται ἀπλῶς εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῆς γραφῆς. Τὰ κινεζικὰ βιβλία παρασκευάζονται διὰ τὸ Ἰαπωνικὸν δημόσιον ἐνίοτε ἐν τῷ πρωτοτύπῳ. Οἱ πρόλογοι τῶν βιβλίων πολλάκις γράφονται κινεζιστί ἐνῷ τὸ κείμενον διὰ τοῦ ἀλφαβήτου χήρα-κάνο, πρὸς τούτους πολλάκις μεταχειρίζεται ἡ ταχυγραφία. Ἡ τελευταία πολὺ μεγεθύνει τὴν δυσχερίαν τῆς ἀναγνώσεως τοῦ κειμένου ὅταν ὁ σπουδάζων γινώσκῃ μόνον τὰ συνήθη γράμματα.

Ἡ ΙΚΑΝΟΤΗΣ ΗΜΩΝ ΝΑ ΕΥΡΙΣΚΩΜΕΝ ΤΑΣ ΜΕΓΑΛΑΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ

Ὡς γνωστὸν τελείως ἀπόλλυται παρ' ἐκάστῳ ὅστις κατὰ πρῶτον πατήσῃ ἐπὶ ὄρεινῆς χώρας. Ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐλθὼν εἰς ὑψηλὴν ὄρεινὴν χώραν εἰς τὴν ὁποίαν οὔτε δένδρα οὔτε οἰκίαι οὔτε παρθμοιάτινα ἀντικείμενα ὑπάρχουσι, τὰ ὁποία νὰ τῷ βοηθήσωσιν ὅπως κρίνῃ περὶ τῶν ἀποστάσεων, διαμένει ἄνευ τινὸς βοηθείας. Ὁ Μποντβαλὸ ἐν τῷ νέφῳ του συγγράμματι *Across Thibet* λίαν ἀκριβῶς χαρακτηρίζει ταύτην τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ περιγράφει τὰς ἀτομικὰς του ἐντυπώσεις τὰς ἐξεγερθείσας παρ' αὐτῷ κατὰ τὴν ἀνάβασιν ἐπὶ τοῦ ὄροσπέδιου τοῦ Θιβέτ. Δυσκόλως δύναται νὰ ἐκφρασθῇ πόσον

δυσχερής εἶνε ἡ εὐρεσις τῆς ὁδοῦ ἐπὶ τούτων τῶν ὄροπεδίων ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἀπόλλυσι πᾶσαν ἱκανότητα περὶ τὸ προσδιορίζειν τὴν ἀπόστασιν· ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ βλέπει ἐκτεταμένα διαστήματα μὴ εὐρίσκων ἐν ὠρισμέναις ἀποστάσεσι δένδρα, ἡ οἰκίας, ἡ ἀνθρώπους ἢ ζῶα· ἐν γένει ἀντικείμενα ἐκ τοῦ γνωστοῦ αὐτῷ μεγέθους τῶν ὁποίων νὰ δυνήται νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ μεγέθους τῶν ἄλλων, διότι ἡ ἱκανότης τοῦ προσδιορίζειν τὰς ἀποστάσεις ἀναπτύσσεται παρ' ἡμῖν διὰ τοιαύτης διαρκούς καίτοι ἀναισθήτου συγκριτικῆς ἐργασίας. Ἐνταῦθα ἐν ταύταις ταῖς ἐρήμοις ἐντός τινων ἐβδομάδων ἀπωλέσαμεν τὴν ἱκανότητα τὴν ὁποίαν εἶχομεν ἀποκτήσει ἐκ μακρᾶς βιωτικῆς πείρας: ἅπαντα τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποία ἐνταῦθα βλέπομεν εἶνε λίαν ὁμοία πρὸς ἄλληλα. Ὁ εἰς λόφος ὁμοιάζει πρὸς τὸν ἄλλον: κορυφὴ τις κεκαλυμμένη ὑπὸ χιόνος ἀναλόγως τῆς στάσεως τοῦ ἡλίου, ὅτε ἀπαστράπτει, ὅτε ὄχι, ἔνεκα δὲ τούτου δὲν δύναται τις νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ἂν μεγάλη εἶνε ἡ μικρά· τὸ μικρὸν πτηνὸν ἐκτεῖναν τὰς πτέρυγας τοῦ ἐπὶ τινος ὑψώματος ἔχει τὴν ὄψιν ἀγρίου θηρίου, τὸ ὁποῖον ἐγείρεται πρὸ ἡμῶν· ὁ κόραξ ὑψούμενος μετὰ τῆς λείας τοῦ ἐν τῇ πρωϊνῇ ὀμίχλῃ παρίσταται ὡς τὸ μέγα πτηνὸν κονδύρον ἀρπάζοντα διὰ τῶν ὀνύχων τοῦ ἀρνίου· κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ὁ αὐτὸς κόραξ καθήμενος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βράχου, φαίνεται ὡς βουῖς ἢ ἄρκτος.

Ο ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Ὁ αὐτομάτως φωτιζόμενος οἶκος ἐν Παρισίῳ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λοντὰν ἐξήγειρεν ἐπ' ἐσχάτων τὴν γενικὴν προσοχὴν τῶν Παρισινῶν ἐνδιαιφερομένων διὰ τὸ πρωτοφανὲς τοῦτο φαινόμενον. Οἱ ἐπισκέπται εἰσῆρχοντο εἰς αἰθούσας μὴ φωτιζόμενας οὔτε ὑπὸ τοῦ φωτός τῆς ἡμέρας οὔτε ὑπὸ κηρίων ἢ λαμπῶν, ἐν τούτοις οὔτοι ἠδύναντο νὰ παρατηρῶσι τὰ πάντα καὶ νὰ διακρίνωσι τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας τῆς ἐξειδικασμένης ἐπιπλώσεως τῆς οἰκίας. Ἐλαττὰ ἀργυροζουσα ἀπάστραψις ἐδίδετο ἐκ πάντων τῶν ἀντικειμένων. Οἱ τοῖχοι ἐφωσφόριζον διαδίδοντες εὐάρεστον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς ὡχρὸν φῶς· ἐκ τῆς ὀροφῆς ἐσπινθηροβόλουν λαμπρὰ φῶτα ὅτε μὲν ἀμαυρούμενα, ὅτε δὲ καταλάμποντα διὰ πρασίνου χρώματος. Ἄπαντα ἐν ταῖς αἰθούσαις ἀπήστραπτον ἀπὸ τῶν ταπήτων ἕως τῶν ἐπὶ τῶν τραπεζῶν εὐρισκομένων διαφόρων κοσμημάτων. Κατὰ μέρη ἐπὶ τῶν τοίχων ἐξήστραπτον διὰ θαυμασίων χρωμάτων συμβολικὰ ἀπεικονίσεις, διασταυρούμενα μονογράμματα, ἀραβουργήματα παντοειδῶν σχημάτων, ἄνθη καὶ ἀρωματοῦραι. Ἀκόμη τὰ πρόσωπα, οἱ λαιμοί, αἱ χεῖρες τῶν εὐ-

ρισκομένων ἐν τῷ θελκτικῷ τούτῳ οἴκῳ κυρίων ἐφωσφόριζον· ἡ κίνησις ἐκάστης πτυχῆς τῶν ἐσθήτων αὐτῶν ἀνέδιδον ἔκτακτον λάμψιν. Ἐνὶ λόγῳ τὸ πᾶν εἰς τὰ περίξ ὅτε ἀνέλαμπεν, ὅτε δὲ ἠμαυροῦτο ἐπὶ στιγμὴν ὅπως ἐκ νέου ἀπαστράφη διὰ μυστηριώδους φωτός. Ὁ Ἀνρὴ-δὲ-Παρβὴλ, ἀνεκοίνωσε τῷ συντάκτῃ τοῦ Journal Des Debats ὅτι οἱ οἰκοδεσπόται ταύτης τῆς οἰκίας εἰς οὐδὲνα ἐξεμυστηρεύθησαν τίνι τρόπῳ παράγονται τὰ φωτινὰ ταῦτα φαινόμενα, ἀλλὰ δὲν εἶνε δύσκολος ἡ λύσις τούτου τοῦ αἰνιγματος. Τοῦτο ἀποδίδεται εἰς τὴν ἰδιότητα τοῦ θειικοῦ τοίχου νὰ φωσφορίζῃ. Εἶνε γνωστὸν ὅτι πλείσται ὕλαι ὑποβαλλόμεναι εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἢ εἰς τὸ ἰσχυρὸν φῶς τοῦ μαγνίου ἀτοκτῶσι τὴν ἰδιότητα νὰ λάμπωσιν ἐν τῷ σκότει. Ἀρκεῖ ὅπως διὰ τῶν ὑλῶν τούτων ἐπαλειφθῶσιν οἱ τοῖχοι, αἱ ὀροφαὶ καὶ πάντα τὰ ἐπιπλα τοῦ δωματίου, ὅπως παράξωσι τὰ ἀνωθι περιγραφέντα φωτεινὰ φαινόμενα. Ὁ Ἀνρὴ-δὲ-Παρβὴλ ἰσχυρίζεται ὅτι ἐν τῇ ρηθείσῃ περιπτώσει ἐφηρημένη ὁ θειικὸς τσίγκος ἢ κόνις τοῦ ὁποίου ἰσχυρῶς φωσφορίζει. Ἐξ αὐτοῦ ἤρχισαν νὰ κατασκευάζωσι λάμποντα ψιμίθια. Οὗτος ἐνούμενος μετὰ τῆς κόλλας ἀμύλου κολλᾷ ἐπὶ πάντων τῶν ἀντικειμένων, ἀκόμη ἐπὶ τῶν ὑφιστάτων καὶ τῶν δαντελῶν καὶ ποιεῖ αὐτὰ νὰ φωσφορίζωσιν ἐπὶ πολλὸν χρόνον. Ἐν τέλει ὁ Ἀνρὴ-δὲ-Παρβὴλ ἀναφέρει ὅτι ἡ κόνις τοῦ θειικοῦ τσίγκου ὑπερπάντα τὰ λοιπὰ κοσμητικὰ μέσα (cosmotique) προφυλάσσει τὸ δέρμα ἐκ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐνεργείας τῶν χημικῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου καὶ ἐν τῷ σκότει τὸ πρόσωπον πουδριζόμενον διὰ ταύτης τῆς ὕλης φαίνεται φωτιζόμενον ὡς ὑπὸ τῆς ὡχρᾶς λάμψεως τῆς σελήνης.

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΕΛΕΦΑΣ

Ὡν ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἀστραπῆς» ἐμνημονεύσαμεν, ἐν Βερμανία καὶ Σιάμ, ὁ λευκὸς ἐλέφας χρησιμεύει ὡς ἀντικείμενον λατρείας καὶ ἡ ἐξαγωγή ἐκείθεν τούτων τῶν ἱερῶν ζῴων κωλύεται διὰ θανατικῆς ποινῆς. Ἐνεκα τούτου οὐδὲν Εὐρωπαϊκὸν ἢ Ἀμερικανικὸν θηριοτροφεῖον ἠδυνήθη νὰ ἀποκτήσῃ λευκοὺς ἐλέφαντας. Ἐν τούτοις οἱ yanky (Ἀμερικανοὶ) κατέβαλον ἀπάσας τὰς δυσχερείας καὶ κατώρθωσαν νὰ ἀποκτήσωσι τὸ περίεργον τοῦτο ζῶον. Ὁ λευκὸς ἐλέφας τὴν σήμερον θαυμάζεται ὑπὸ τῶν περιέργων ἐν Νέα Ἰόρκῃ ὅπου μετηνέχθη ἐκ τῆς νήσου Σουμάτρας. Οὗτος εἶνε δύο ἐτῶν καὶ ἔχει ὕψος 4 ποδῶν καὶ βάρους 650 λίτρων. Οὗτος εἶνε πολὺ ἡμερὸς καὶ διακρίνεται ἐπὶ τῇ πρόσῳτι καὶ τῇ εὐπιστίᾳ εἰς τὸν κύριόν του· τὸ

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΞΑ ΤΩΝ ΟΦΕΩΝ ΣΑΛΑΜΠΩ

Κατὰ τῶν ὄφρων ὡς πραγματικῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐρπετῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ὄλων τῶν χρόνων ἐσχηματίσθη ἰσχυρὰ πρόληψις, ὡς νὰ ἦσαν ταῦτα τὰ ἐρπετὰ πράγματι προσωποποιήσεις τοῦ ἄδου. Ἀλλὰ καθὼς περὶ τῶν ἄλλων θηρίων οὕτω καὶ περὶ τῶν ὄφρων πρέπει νὰ σημειώσωμεν τὸ ἀκόλουθον: ταῦτα εἶνε καλλίτερα ἢ ὅσον συνήθως τὰ φαντάζονται ἐπηρειδόμενοι ἐπὶ τῆς ἀπλῆς φήμης. Καὶ πραγματικῶς τῇ ἐξαιρέσει τῶν ἰοδόλων ὄφρων, οἱ ὄφεις ὀδόντες τῶν ὁποίων ἀπέστειλαν εἰς τὸν ἄδην πολλὰς ψυχὰς, τὰ λοιπὰ ἐρπετὰ, εἶνε ἀβλαβῆ πλάσματα, τὰ «κακὸ μάτι» τῶν ὁποίων δὲν ἐξεγείρει φόβον.

Ζῶσα ἐπιθεβαίωσις τοῦ ρηθέντος παρίσταται ἡ μίσις Σαλάμπω. Ἡ νεαρὰ αὕτη κυρία κατέχει συλλογὴν ἐρπετῶν εἰς 15 συμποσομένων διαφόρων εἰδῶν καὶ ἰδίᾳ boa constrictor καὶ πύθωνα (Python molurus). Τὰ θηρία τοποθετοῦνται ἐν κιβωτίοις ἐκ τῶν ὁποίων καθ' ἐκάστην ὥραν ἐξέρχονται διὰ «τὸ ἔργον». Ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ ἰδίᾳ ἐπισπᾷ τὴν προσοχὴν γιγαντικὸς ὄφει ἔχων μῆκος 4 μέτρων καὶ βάρους 15 χιλιογράμμων. Ἡ μίσις Σαλλάμπω, ὡς φαίνεται τηρεῖ λίαν στενάς φιλικὰς σχέσεις μετὰ τούτου τοῦ ὄφρου. Οὗτος περιτυλίσσεται περὶ τὸ σῶμα αὐτῆς χωριστὰ ἢ μετὰ τῶν ἄλλων ὄφρων, ὡστε θὰ ἦτο εὐκολον εἰς τὰ θηρία ταῦτα νὰ πνίξωσι τὴν κυρίαρχόν των ἐν ταῖς τυρφεαῖς τῶν ἀγκάλαις. Κατὰ δοθὲν σύνθημα, οἱ ὄφεις ἀσπάζονται αὐτὴν εἰς τὰ χεῖλη, εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, λείχουσι διὰ τῆς γλώσσης των τὸ πρόσωπον αὐτῆς καὶ ἀνέχονται ὑπομονητικῶς τὴν βάσανον ὅταν ἡ μίσις Σηλάμπω θέσῃ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν εἰς τὸ στόμα της.

Ἡ παράστασις αὕτη ἔχει καλαισθητικὸν τι θέλητρον, διότι ἡ μίσις Σαλλάμπω διὰ τῶν ἐλιγμῶν τῶν ὄφρων σχηματίζει ἐπὶ τοῦ σώματος της διάφορα ὡραῖα σχήματα. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ τιθάσσευμα, κατὰ τὴν γνώμην τῶν ζωολόγων, περὶ τούτου δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος κατ' ἐφαρμογὴν πρὸς τοὺς ὄφεις. Οἱ ὄφεις—εἶνε πραγματικοὶ νηστευταὶ καὶ κατὰ τὰς παραστάσεις τῆς μίσις Σαλλάμπω ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὐρίσκονται ἐν καταστάσει ἐξαντλήσεως τῶν δυνάμεων, διότι ἡ μυϊκὴ δύναμις αὐτῶν σημαντικῶς εἶνε ἐξησθενημένη. Ἡ ρηθεῖσα μίσις περιέρχεται τὴν σήμερον τὴν Εὐρώπην καὶ ὄλην σχεδὸν τὴν γῆν διδούσα περιέργους παραστάσεις.

δέρμα του καὶ αἱ ὀπλαὶ του εἶνε λευκαί, οἱ ὀφθαλμοὶ του ῥοδόχροι, ἡ οὐρὰ λεία μετὰ λευκῶν τριχῶν εἰς τὸ ἄκρον.

Ἡ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΩΝ ΕΝ ΙΝΔΙΑΙΣ

Αἱ ἱεραποστολικαὶ καὶ εὐεργετικαὶ ἐταιρεῖαι αἱ ἐργαζόμεναι ἐν Ἰνδίασι ἐπιδεικνύουσι μεγάλας προόδους, ἐν τισιν ἀντικειμένοις ἐν τοῖς ὁποίοις οἱ κυβερνῶντες τὴν χώραν οὐδὲλως ἐπέτυχον. Ἐννοοῦμεν τὰς ἀποπειράς τῆς κυβερνήσεως περὶ τῆς μορφώσεως τῶν Παριῶν, τούτων τῶν ἠδικημένων ὑπὸ τῆς εἰς τάξεις διηρημένης χώρας καὶ θεωρουμένων ὡς σκύβαλα τῆς ἐγγυρῆς κοινωνίας. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις κατέβαλε προπαθείας ὑπὲρ τῆς διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς ἐξυψώσεως τῶν δυστυχῶν τούτων ἀνθρώπων καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἤγειρε καὶ διετήρει δι' ἐξόδων της διάφορα σχολεῖα. Ἀλλὰ τὸ μῖσος τῶν ἀνωτέρων τάξεων (Castes), ἰδίᾳ τῶν Βραχμάνων γαιοκτημόνων εἶνε τοσον μέγα καὶ ἐξακολουθεῖ αὐξανόμενον ὥστε περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος ἔτους ὁ γενικὸς ἐπόπτης ἐν τῇ διευθύνσει τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἡ φαινομένη πρόοδος εἶνε τόσον ἀσήμαντος ὥστε δὲν δικαιολογεῖ τὰς μεγάλας δαπάνας, τὰς ὁποίας ὀφίσταται τὸ κράτος διατηροῦν ταῦτα τὰ σχολεῖα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν παιδῶν τῶν Παριῶν τῶν φοιτῶντων εἰς τὰ σχολεῖα νύξῃθη μόνον κατὰ 9 ο) καὶ ἐξ ἑκατὸν ἄρρηνων μόνον 7, ἐκ δὲ ἑκατὸν θηλέων μόνον 1 φοιτῶσιν εἰς τὰ σχολεῖα. Ὁ ἐπόπτης τῶν σχολείων ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ εὐρεία διάδοσις τῆς μορφώσεως των Παριῶν ἐν τῷ ἐγγύς μέλλοντι ὀφείλεται εἰς τὰς προπαθείας τῶν ἱεραποστολικῶν καὶ εὐεργετικῶν ἐταιριῶν. Ὁ τρόπος καθ' ὃν αἱ ρηθεῖσαι ἐταιρεῖαι ἐπιτυχῶς ἐργάζονται κεῖται ἐκτός τῆς ἐνεργείας τῆς κυβερνήσεως. Αὐταὶ ἐγείρουσαι νέας κώμας ἐν ἀκατοικήτοις τόποις, πείθουσι τὰς οἰκογενείας τῶν Παριῶν νὰ ἀποικίωσιν ἐνταῦθα, ὅπου μὴ ἐνοχλοῦμεναι ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων τάξεων δύναται νὰ ἀπολαύσωσι πάντων τῶν εὐτυχημάτων τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ὁποίων δικαιοῦνται ὡς πλάσματα τοῦ Θεοῦ. Ἐν τούτοις ὅσον ἐπιτυχῆς καὶ ἂν κατεδείχθη οὗτος ὁ τρόπος τὰ χρηματικὰ μέσα τῶν ἐταιριῶν δὲν εἶνε ἱκανὰ νὰ ἐξαρκέσωσιν εἰς πάσας τὰς ἀνάγκας τῶν Παριῶν ἐν Ἰνδίασι. Ἐνεκα δὲ τούτου ἀπαιτεῖται ὅπως ἡ κυβέρνησις συνδράμῃ εἰς τὸν φιλόνηρον τοῦτον σκοπὸν καὶ ἀναγκάσῃ τοὺς ἀγερώχους Ἰνδοὺς τῶν ἀνωτέρων τάξεων ὅπως παύσωσι προβάλλοντες κωλύματα κατὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν Παριῶν.

ΝΕΟΤΤΙΑΙ ΕΔΩΔΙΜΟΙ

Ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν ἐκλεκτοτάτων καὶ πολυτιμοτάτων φαγητῶν τοῦ κινεζικοῦ μαγειρίου καταλέγονται αἱ ἐδώδιμοι νεοττιαί. Αὗται βρασθεῖσαι ἐν ζωμῷ προβάτου ἢ θρνιθος προτιμῶνται ὑπὸ τῶν ἐραστῶν-γαστρονόμων πάντων τῶν φαγητῶν τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ἢ ἐκτάκτως μεγάλη ἀκρίβεια τούτου τοῦ φαγητοῦ καθίστησιν αὐτὸ προσιτὸν μόνον εἰς ὀλίγους πλουσίους.

Ἡ ἀκρίβεια τῶν ἐδώδιμων νεοττιῶν ἐξηγείται ἀπ' ἐνὸς μὲν ἐκ τοῦ ὅτι αὗται ἀπαντῶσι καὶ σπανίως καὶ κατ' ἐλάχιστον ποσὸν καὶ ἡ εὐρεσις τούτων τῶν φωλεῶν συνοδεύεται ὑπ' οὐκ ὀλίγων δυσχερειῶν καὶ κινδύνων. Αἱ ἐδώδιμοι νεοττιαί — εἶνε φωλεαὶ ἰδίου εἶδους χελιδόνων — σαλαγγάνων καὶ κοιζάπων. Αἱ πρῶται θεωροῦνται ἰδίᾳ νόστιμαι καὶ τιμῶνται ἀκριβώτερον τῶν «κουζάπων». Κατὰ τοὺς προτέρους χρόνους τὸν σαλαγγάνον ἐθεώρουν κάτοικον μόνον τῶν Ζογδικῶν νήσων· μετὰ ταῦτα ὅμως εὗρον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὀρέων Ἀοσάμα, ἐν Νιλλέρη, ἐν Σικκίμη, ἐν Κεϊλόνη καὶ ἐν τῇ Ἰάβα. Οἱ σαλαγγάνοι νεοττεύουσιν ἐπὶ τῶν ἀποκρήμιων βράχων καὶ ἐν τοῖς σχεδὸν ἀπροσίτοις παραλίαις σπηλαίοις.

Αἱ φωλεαὶ αὐτῶν σύγκεινται ἐξ ὕλης ὁμοιοῦσης πρὸς κόμμι καὶ διαφανοῦς ἕνεκα τῆς λεπτότητος, λευκῆς ἢ ὑποβαίου. Ἡ κομμιάδης ὕλη, ἐκ τῆς ὁποίας κατασκευάζονται αἱ φωλεαὶ αὗται εἶνε αὐτὸς ὁ στέλος τῶν σαλαγγόνων συναθροίζομενος ἐν τῷ ἐμπροσθίῳ μέρει τοῦ στόματος ὑπὸ τὴν γλώσσαν. Ὁ στέλος οὗτος ὁμοιάζει πρὸς πυκνὴν διάλυσιν ἀραβικοῦ κόμμεως καὶ διακρίνεται διὰ τῆς ἐκτάκτου πυκνότητος καὶ κολλητικότητος. Αἱ φωλεαὶ τῶν σαλαγγάνων σύγκεινται ἐκ τοῦ σιέλου μόνον ἐνῶ αἱ τῶν κουζάπιτη — ἐκ διαφόρων φυτικῶν μερῶν συνηνωμένων διὰ τοῦ κομμιάδους σιέλου.

Κατ' ἀρχὰς ὑπέθετον ὅτι αἱ φωλεαὶ τῶν σαλαγγάνων κατασκευάζονται ὑπὸ τῶν πτηνῶν ἐκ τῆς θαλασσίας ἰλύος, τῶν ὠπῶν τῶν ἰχθύων καὶ ἄλλων θαλασσιῶν προϊόντων. Ἄλλ' ἢ γνώμη αὕτη ἀπεδείχθη ἐσφαλμένη. Τὸ μόνον ὑλικόν, ἐκ τοῦ ὁποίου κατασκευάζονται αἱ φωλεαὶ τῶν σαλαγγάνων εἶνε ὁ στέλος.

Τὰ πλουσιώτατα ἐξ ἐδώδιμων φωλεῶν σπήλαια εὗρισκονται ἐν τῇ νοτίῳ παραλίᾳ τῆς νήσου Ἰάβας, τινὰ αὐτῶν κείμενα ἐν κολοσιαιαῖς ἐκ τιτάνου ἀποκρήμινοι βράχοις καὶ ἐν Καραγγ-Κολόγγ καὶ ἀνήκοντα εἰς τὸ Ὀλλανδικὸν βασίλειον ἐπεσκέφθησαν ὑπὸ τοῦ φυσιοδίφου Ἐππου. Οἱ βράχοι οὗτοι κατέρχονται ἀποτόμως εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πλῆττονται ὑπὸ τῶν μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν κυμάτων. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βράχου εὕρισκεται μικρὸν φρού-

ριον χρυσιμεθον ὡς σταθμὸς 25 φρουρῶν ὑπερασπιζόντων τὴν ἀποθήκην ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐναποτίθενται αἱ φωλεαὶ τῶν σαλαγγάνων συλλεγόμεναι. Ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκρας τοῦ βράχου φύεται μέγα δένδρον, οἱ κλάδοι τοῦ ὁποίου ἐκτείνονται ἐπὶ τῆς ἀθύσσου. Ἄν πιάσητε ἓνα κλάδον, κλίνητε ἐπὶ τῆς ἀθύσσου καὶ παρατηρήσητε πρὸς τὰ κάτω, θά φανῶσιν εἰς ὑμᾶς οἱ ἐπανερχόμενοι κατ' ἀγέλας σαλαγγάνοι ὡς σμήνη μελισσῶν. Οἱ τολμηροὶ ἐκζητηταὶ τῶν φωλεῶν κατέρχονται, ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον διὰ 90 ὀργυῶν κάλω εἰς τὸ τρομερὸν τοῦτο βάθος. Ὁ ἀφίνων τὸν κάλω, βεβαίως, ἀπόλλυται ἀνεπιστρεπτεῖ, ἐκτός δὲ τούτου καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς σπηλαίοις τὰ ἰσχυρὰ κύματα ὑποβίλλουσι τὴν ζωὴν τῶν παρατόλμων εἰς σοβαρὸν κίνδυνον. Ἐννέα σπήλαια ὑπάρχουσιν, ἐκ τῶν ὁποίων ἕκαστον φέρει ἴδιον ὄνομα καὶ ἢ εἰς αὐτὰ προσπέλασις εἶνε δυνατὴ μόνον διὰ τοῦ κάλω. Ἡ κομόπολις Καραγγ-Καλόγγ τῷ 1847 ἠριθμεῖ 2.700 κατοίκους. Οἱ συναθροίζοντες ταύτας νεοττίας λαμβάνουσι διὰ τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην ἐργασίαν τῶν ἀσήμαντον ἀνταμοιβήν. Τρις τοῦ ἔτους γίνεται ἡ συνάθροισις τῶν φωλεῶν. Πρὶν ἢ οἱ ἐγγώριοι κατέλθωσιν εἰς τὰ σπήλαια, εὐωχοῦνται δι' ὀρύξης, πίνουσι ποσὸν τι ὀπίου, προσεύχονται εἰς τὴν θεὰν Νιάνκη-δουλ καὶ θέτουσιν εἰς τὸ ἄγαμλά της προσφοράς ἐκ φαγωτῶμων.

Ἐπόφθεγμα

Ὅστις σήμερον ἀγοράζει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν τῷ ἀναγκαιῶ, αὔριον θά ἀναγκασθῇ νὰ πωλήσῃ καὶ τὸ ἀναγκαιότατον.

Blaise

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἀπανταχοῦ κ. κ. συνδρομητάς, ὧν ἡ συνδρομὴ λήγει τὴν 15 Δεκεμβρίου νὰ φροντίσωσι περὶ ἐγκαίρου ἀνανεώσεως τῆς συνδρομῆς των, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τις περὶ τὴν τακτικὴν τοῦ φύλλου ἀποστολήν.

Ἡ Διεύθυνσις